

ענף י"ז

(א) והנה כאשר נתפשטו אלו הנקודים מבחוץ, מכנגד הטבור של א"ק עד סיום רגליו, כנ"ל, היה בוקע אותו האור שבא מחדש בפנימיות דרך הפרסא כנ"ל, ויוצא לחוץ ומאיר אל הנקודים.

(ב) ונמצא כי אור החדש הזה, עובר תחילה ויורד דרך הפרסא למטה, בחצי התחתון למטה מטבור, ואח"כ חוזר ובוקע דפנות הגוף ויוצא לחוץ, ומאיר בנקודים.

(ג) וזה שכתוב בתיקונים, דשוי חד פרסא בין כתר לעילת העילות, כי כל בחי' המאציל לזולתו נקרא עילת העילות, וכתר זה הוא כתר הנקודים כנ"ל.

פנים מאירות

נעשה גם זווג חיצוני באח"פ, דהיינו בבינה וזו"ן, ואז הרויחו כל הגופין בחי' ג"ר וראש, עש"ה.

והנה ע"ס היוצאות מכח זווג הפנימי נק' כתר, וע"ס היוצאות מכח זווג החיצוני נק' חו"ב, אמנם ענין זה נעשה בכל המדרגות הפרטיות דרת"ס דכל מדרגה, כמ"ש בענף הקודם. וזה שסידר לנו שם הרב בסוד ד' אותיות הויה במילוי ס"ג, כמו שהארכנו שם בביאורם.

וזהו ג"כ שמבחי הרב כאן בסוד ביאת המוחין דנקודים, שמכנהו בשם אור חדש דבקע לפרסא, וזה אמרו, שעובר ויורד דרך הפרסא למטה, בחצי התחתון למטה מטבור. כלומר שיש כאן ג' בחי': בחי' הא', מהפרסא

(ג) וז"ש בתיקונים דשוי חד פרסא וכו': וצריך להבין מאד דבריו אלו, שמסתייע מדברי התיקונים, כי הם היסוד על כל ההמשך שבנקודות ושביה"כ, וכבר נתבאר לעיל בענף ט"ז בסוד הויה של ס"ג הכולל, שמקורה מתחיל מסוד ירדת גופא דס"ג לנה"י הפנימים דא"ק בסוד תיקון מ"ן, שנעשה מזה התחלקות כל מדרגה לב' בחי': דהיינו זווג פנימי לראש העיקרי שכולל מחכמה ולמעלה דכל מדרגה, שמתוך זווג הזה נתעלה הראש באור גדול ורב, שנקרא משום זה תיקון האצילות.

אמנם בינה וזו"ן דכל מדרגה, נקמצו ונסתמו ונעשו לחוץ מהמדרגה שהיו בס, דע"כ נק' בריאה. אמנם יחד עם הזווג הפנימי הנ"ל

*ד) והנה אלו הנקודים נתפשטו מטבורא דא"ק עד סיום רגליו, כסדר זו"נ המלביש לא"א, אלא ששם מלביש זו"ן לא"א מכל צדדיו וסביבותיו, אבל בכאן עיקר הארתם אינו אלא דרך פנים דא"ק, אלא שמתפשט קצת הארה מאלו הנקודים, בין מבחי' אורותיהן בין מבחי' כליהן, ומלבישין זה הא"ק מכל צדדיו, ע"ד שביארנו למעלה באח"פ, אבל עיקר הארתן דרך פנים.

פנים מאירות

בין כתר לעילת העילות, וכתר זה הוא כתר דנקודים, ע"כ. דהיינו כדאמרן. ולקמן מבאר שכתר דנקודים מקבל מן הטבור, וחז"ב דנקודים מקבלים מפי היסוד.

ד) אינו אלא דרך פנים וכו' ע"ד שבארנו למעלה באח"פ וכו': סובב על מה שאומר בענף י"ד, אשר אורות אח"פ ה"ס יה"ו, וחסר ה"ת, כי ה' תתאה אינה נגלית, זולת למטה מטבור, עש"ה ובפמ"ס שביארנו שם. כי מתוך התעלות מקום יציאת התחתון למקום נקבי עינים, נמצא משום זה שהמה חסרי הסוף כלפי מצב הפרצוף משורש הא' שמטרם המ"ן, ונמצא משום זה, אשר ראש הס"ג נבחן בשבולת הזקן והתוך של הס"ג נבחן משבולת עד החזה והסוף מחזה ולמטה עד הטבור, ונמצא שמטבור ולמטה שה"ס הסוף ממצב הס"ג שמטרם עליית מ"ן, שחסר מהאור הזה היוצא דרך העינים, עש"ה. אמנם נתבאר שם, שיצאו רת"ס דכלים גם באותה השלימות שמטרם עליית מ"ן, והוא מה שמכנה אותו הרב בשם אור הג' דהסתכלות עינים באח"פ, שה"ס בחי' הפה שמשורש הא' עש"ה, ונמצא שמצד אור הג' הזה יש רת"ס בשלימות, ומצד אור העינים אין שם אלא ראש ותוך לבד, והסוף חסר.

ולפיכך, בחי' יה"ו שה"ס הראש והתוך עד הטבור נק' בשם פנים, משום שאור העינים

ולמעלה. ובחי' הב', מפרסא ולמטה עד הטבור. בחי' ג', מטבור ולמטה דעטרת יסוד. וזהו שמדייק לומר ב' פעמים למטה: הא' למטה מפרסא והב' למטה מטבור. כי ההבחן רב ביניהם, והוא, כי שורש זווג החיצוני הנעשה על הפרסא, נבחן לזווג פנימי וחיצוני, כח"ש בענף הקודם. ואז חיצוניות דעליון נמשך ובא בפנימית התחתון, וע"כ מפרסא ולמעלה ה"ס הראש העיקרי ונק' קמץ, שאין תיקונו אלא לצורך האצילות כנ"ל, אמנם הנמשך מפרסא ולמטה ה"ס פתח, כי נפתחו התחתונים והשיגו המוחין דג"ר, כמו"ש שם.

אמנם גם זה הראש שמפרסא ולמטה נבחן לזוג פנימי וחיצוני, אשר מזווג פנימי יצא הכתר דנקודים עצמו, וה"ס הבל הטבור הנק' חולם, ומזווג החיצוני יצאו חז"ב דנקודים שה"ס הבל היסוד, אמנם מסוד הראש העיקרי שממעלה מפרסא לא נמשך כלום לתחתונים והוא רק שורש לכח"ב דנקודים שיצאו מטבור ויסוד, וע"כ מוגדר בשם עילת העילות, כלומר שורש דשורש, וזה שמכנה אותם בג' שמות נבדלים, כי האור שמפרסא ולמעלה מכנה בשם עילת העילות, ואור הטבור בשם כתר נקודים, והאור שמטבור ולמטה עד עטרת יסוד, מכנה בשם חז"ב דנקודים.

ולפיכך מביא דברי התיקונים, דשוי חד פרסא

ה) והנה הכתר מן הנקודים, מקומו הוא מן הטבור דא"ק עד סיום הגוף, וחב"ד הם בג' פרקין קדמאין דנה"י דא"ק, וחג"ת הם בג' פרקין אמצעין, ונה"י בג' פרקין תתאין, ע"ד הנ"ל בזו"ן המלביש לא"א, כנוצר במקומו.

ו) והנה ב' מיני אורות יוצאים מתוך הגוף דא"ק, והם: א' מן הטבור, הב' מפי היסוד, ויוצאים דרך שם ב' הבלים.

ז) וכפי הראוי לומר, היה ראוי שיהיה ג' הבלים כנגד ג"ר שקבל מאח"פ, כנ"ל,

פנים מאירות

בתיקונים עש"ה, אשר גם בראש הפרצוף דנה"י דא"ק שמטבור ולמטה, יש גם שם ב' זווגים: פנימי, וחיצוני, שזווג הפנימי הוא בחי' גלגלתא וע"ב של הראש, אשר המלכות דשם הוא במקום הטבור, ומטבור עד עטרת יסוד ה"ס אח"פ דראש דהפרצוף הזה, והוא בחי' זווג החיצוני דראש כמ"ש בענף הקודם בארוכה.

ולפיכך, פרצוף נה"י החיצון דא"ק, הם עה"ס דנקודים, שמפה דראש דעליון שלהם אינם משיגים רק בחי' ו"ק, כמ"ש בפמ"ס בענף הקודם. הנה כל בחי' מוחין שלהם, המה מקבלים רק מפרצוף הנה"י הפנימי דא"ק הנזכר. ונודע שענין ב' הזווגים הנ"ל מוכרחין להמצא בכל ראש, וא"כ גם ע"ס דראש הפרצוף החיצון מתחלקות על ראש פנימי בסוד גלגלתא וע"ב, שהוא נק' כתר דנקודים, והוא בהכרח שמקבל מפי הטבור, כי שם מקום זווג הפנימי דפרצוף הנקודים. ובחי' ראש החיצון שנק' אח"פ שה"ס חו"ב דנקודים, בהכרח שמקבלים מפי היסוד, כי שם מקום זווג החיצון בפרצוף הפנימי דנה"י דא"ק.

ז) ג' הבלים כנגד ג"ר שקיבל מאח"פ וכו': ענין ג' הבלים אלו, ה"ס התפשטות או"א בעצמם לאו"א עילאין ולישסו"ת, שאז נכלל בראש ג' פרצופין: פרצוף הכתר שה"ס

מאירים בהם, אמנם בחי' ה' תתאה שה"ס מטבור ולמטה, שלא יצאה אלא מהסתכלות עינים באח"פ, נק' כלים דאחור, כלומר שאינם מאירים, כי אור שיצא דרך העינים שנק' אור הא', אינו מגיע אליהם.

וזה אמרו, אבל עיקר הארתם אינו אלא דרך פנים. דהיינו כדאמרן, שאור העינים נמשך רק בבחי' ראש ותוך, ועד שם נק' משום זה בחי' פנים כאמור. ואומר, אלא שמתפשט קצת הארה מאלו הנקודים וכו' ומלבישין לא"ק מכל צדדיו ע"ש, והיינו בכח אור הג', שנקרא הסתכלות עינים באח"פ, שמשם נשלמים הכלים כמו בשורש הא' שמטרם עליית מ"ן, אמנם נבחן שהוא רק קצת הארה, משום שעיקר האור הוא היוצא דרך העינים, וע"כ נק' משום זה בחי' אחורים. וזהו שמסיים, אבל עיקר הארתם דרך הפנים, דהיינו כמבואר.

ודע, שכאן אבן הפנה להבין ענין כלים דפנים וענין כלים דאחור, אשר הרב מאריך בהבחנתם בכל המשך הדרושים. וצריך שתזכור את זה, אשר בחי' רו"ת דכל מדרגה נק' כלים דפנים, ובחי' סוף דכל מדרגה נק' כלים דאחור, והוא מטעם המבואר.

ו) א' מן הטבור והב' מפי היסוד וכו': אור הטבור מגיע לכתר, ואור היסוד לחו"ב. ונתבאר זה לעיל בפמ"א בד"ה וז"ש

אבל לפי שחסר אור און מן או"א, כנ"ל, לכן ג"כ חסר בחי' ההבל מה שכנגד האון, ולא יצאו רק ב' הבלים, שהם נגד חוטם פה לבד, אשר מהם קבלו או"א למעלה, וגם כאן למטה מקבלים מהם. אבל אור הז"ת, שלא לקחו רק מן הגוף ולמטה, שהוא מסיום שבולת הזקן ולמטה כנ"ל, לכן גם כאן לא יש להם הבלים להאיר להם, אבל נרמזו בסוד ויפוזו זרועי ידיו, שהוא סוד יוד טפין דאזדריקו

פנים מאירות

האון, והוא מכח אור הג' המוזכר בדברי הרב בענף ט"ו, שנק' הסתכלות עינים באח"פ, שמכח אור זה נחשבים גם אח"פ דראש לבחי' ראש בשוה עם גלגלתא וע"ב, כמ"ש שם בפמ"א ובפמ"ס.

ולפיכך, לא יכלו חו"ב להתפשט בעצמם לב' זווגים: פנימי, וחיצוני, כי היה חסר להם אור האון, שה"ס המלכות דזווג הפנימי, ולכן לא היה בהם רק מבחי' זווג חיצוני לבד, ולפיכך לא יצא כאן בחי' ראש הג' שנק' ישסו"ת, כי חו"ב בעצמם היו בבחי' חיצוניות, דהיינו אבא מבחי' חוטם שה"ס יש"ס, ואימא מבחי' פה שה"ס תבונה, והבן.

לכן גם כאן לא יש להם הבלים וכו': כמ"ש בענפים הקודמים, שאור האון ה"ס יוד דהויה וע"ב, ומשום התחלקות הראש עצמו לב' בחי' שהם ראש ותוך, וירד פה דראש לבחי' טבור דהיינו לבחי' הסת"ב, לפיכך נפסק אור האון בשבולת הזקן, ואינו מאיר לגופא, דהיינו משבולת ולמטה, שמשם לקחו ז"ת.

אבל נרמזו בסוד ויפוזו זרועי ידיו וכו': משמיענו בזה, שסיבת שביה"כ היתה מפני שכלים אלו דנקודים יצאו בחוסר סוף, ולא היה להם מסוד אור העינים זולת ראש ותוך לבד, כמ"ש בענפים הקודמים ובפמ"ס כאן, שמעינים ולמעלה דראש הנקודים היה בחי' ראש וכתר, אמנם אח"פ דראש הנקודים כבר הי' בבחי' תוך וחג"ת דגופא, ונמצאים ז"ת

הקמץ, ופרצוף או"א עילאין שה"ס הפתח, ופרצוף ישסו"ת שה"ס צירי. אמנם בחי' ישסו"ת לא יצא בנקודים, כמ"ש לקמן בסוד שבירת כלי הדעת, באופן, שאין כאן בראש דנקודים רק ב' פרצופין בסוד ב' הנקודות קמץ פתח לבד. ומצירי ולמטה נשברו, מפני שלא נכללו בבחי' הראש. וכמ"ש לפנינו בע"ה.

אבל לפי שחסר אור און מאו"א וכו': פירוש, כבר נתבאר שבחי' און דראש הע"ב ה"ס זווג הפנימי שבראש הס"ג שנפסק על שיבולת הזקן, ונמצא אשר בחי' ראש החיצון דס"ג אינו מקבל עוד מבחי' אור האון, זולת מחוטם פה דע"ב, שה"ס גופא דע"ב המלוכש בראש הס"ג, ואור החוטם שה"ס הז"א שלמעלה מטבור דגופא דע"ב, מסתיים בטבור כנודע.

ולפיכך, ע"ס דנקודים שהמה בחי' התפ"ב דראש הס"ג הנ"ל, הרי רת"ס שלהם מקבלים דרך המלכות דראש הס"ג מכל הבחינות הנמצאים בראש הס"ג, שכן המלכות משפעת למטה בכל הקומה שאו"ח שלה עולה ומלביש למעלה, כנודע, אמנם כל בחינה מחויבת לקבל מהבחי' שכנגדה בראש, כתר דגופא מכתר של ראש, וחו"ב דגופא מחו"ב של ראש, וז"ת דגופא מז"ת של ראש.

ולפי"ז נמצא, שגם בגופא דס"ג אין בחי' אור האון מגיע לחו"ב, להיותם למטה מפרסא דכתר, ואין בהם אלא הארה מועטת מאור

מבין הצפרנים, כנוזר בתיקון ס"ט, כנודע כי הם עצמם הם בחי' המלכים, כי הנה ביטול המלכים היה לפי שלא נתקן עדיין כחדא אדם, דכר ונוקבא.

ח) וזהו עצמו סוד טפי הזרע של יוסף שיצאו בלתי נקבה, אלא מזכר לחוד, והם הם יוד הרוגי מלוכה. והבן מלת מלוכה, כי הם ממש אלו הז' מלכים שנשברו כליהם וגופם. והסיבה היה ג"כ לפי שהיו בלתי תיקון דו"ג, עד שבא הדר מלך הח' ואז נתתקנו. וזה ג"כ סוד מ"ש במס' שבועות פ"ג, מי שאמרה לו אשתו בשעת תשמיש נטמאתי ינעוץ צפרניו בקרקע, והזרע יוצא דרך צפרני רגלים ויפרוש באבר מת.

ט) והנה הבלים הראויים למלכים אלו הז' יצאו דרך צפרני רגלים, ואע"פ שהצפרנים הם יוד, והנקודות שנשברו אינם אלא ז"ת לבר, כנ"ל.

י) הענין הוא, כי גם יש ב' מיני אחורים דאו"א שנשברו, הרי הם ט' בחי', והעשירית הוא, כי גם מן הכתר היה בו קצת פגם, כמ"ש לקמן בע"ה, והוא בחי' נה"י שלו, שנכנסו והיו בסוד מוחין לאו"א, וגם הם נשברו, הרי הם יוד בחינות כנגד יוד הבלים שיצאו מצפורני רגליו. וכל בחי' יציאת אלו היוד הבלים דרך צפרניו, היו כולם לסיבת חסרון קבלתם מאור האוון העליונה, כנ"ל, ולכן סיבה זו גרמה לכל זה, ולביטול המלכים.

פנים מאירות

דהויה, כדברי הרב לעיל בענף י"ד, וה"ס מלכות דעליון המתלבשת בתחתון, כמ"ש בענפים הקודמים אשר המלכות דנקבי עינים שה"ס וד דמילוי יוד, נכללת מכח עליית מ"ן בבחי' המלכות דפה, שהוא שורש וראש לפרצוף התחתון, ובזה נמצאת בחי' הע"ב דכל מדרגה נדחקת ויוצאת למדרגה של התחתון ממנו, באופן שבחי' ע"ב דראש הע"ב נדחק ויצא לבחי' ראש הס"ג, אשר מקודם עליית המ"ן לא הי' בו אלא בחי' מלכות ופה דראש הע"ב, שה"ס ב"ן דע"ב, אמנם מכח עליית מ"ן שנכללת המלכות בנקבי עינים, הרי המלכות דחכמה הזו שסודה ו"ד, נכללת בהכרח בשורש הס"ג שממטה לפה, כמ"ש כאן בפמ"ס. וז"ס יציאת עצמות דעליון שפירושו

כולם שמפה ולמטה בבחי' נה"י וסוף, ואפי' חג"ת דמפה ולמטה כבר היו בבחי' סוף כמ"ש בענפים הקודמים, וז"ש ויפוזו זרועי ידיו, דהיינו חג"ת שלמטה מפה, הנק' ידים כנודע, ויתבאר עוד לקמן בע"ה.

שלא נתקן עדיין כחדא אדם דו"ג וכו': ענין דו"ג ה"ס תיקון קוים הנמשך מסוד השיתוף דמדה"ר בדין, שה"ס האור היוצא דרך עינים, כמ"ש בענפים הקודמים, ומאחר שלא היה להם מבחי' אור האוון לכן לא יצא תיקון קוין בז"ת, אלא היו בבחי' קו אחד זה למטה מזה ולכן נשברו, כמו שהארכנו בפמ"ס עש"ה.

י) ולכן סיבה זו גרמה לכל זה ולביטול המלכים וכו': הנה אור האוון ה"ס יוד

כ) ונחזור לעיל, כי הנה בארנו, שהנקודות נחלקים לשלשה חלקים: העליונים, על האותיות כמו החולם. ובאמצע, כמו השורק. ותחתונים, כמו שאר הנקודות.

ד) והנה נקודת החולם, הוא ההבל היוצא מן הטבור, אשר שם עומד הכתר, כנ"ל, לפי שהכתר איהו חולם על הת"ת, כנודע, כי עיקר חולם הוא בת"ת דא"ק, אמנם נעשה כתר לנקודות, וז"ש בתיקון ה', כי חולם כתר באתוון, כנודע.

פנים מאירות

המלכות דנקבי עינים דחג"ת, שבסוד זה נמשך בהם בחי' אח"פ דחג"ת, כמו שנתבאר בשבולת הזקן, שמכח שנכללת שם המלכות דנקבי עינים, נמצאת השבולת כלולה מאח"פ דראש ע"ב, ועד"ז גם בחי' מלכות דחג"ת המתלבשת בראש דנה"י, שכלולה מאח"פ דעצמות הס"ג, והם בחי' אור וכלים דפנים, להיותם מבחי' למעלה מטבור והבן היטב.

והנה עצמות דעליון הנשפל במדרגת ראש התחתון המכונה שבולת, מכונה ג"כ אור האוון בסוד יוד דהויה, כלומר, שהיות שהתחתון יורש המלכות דנקבי העינים, ממילא יורש עמה גם בחי' אח"פ דראש הנמשכים מהמלכות הזו, וכבר ידעת שהוא כל מהות האור וכלים דפנים הנמצאים בפרצוף הנקודים שמטבור ולמטה, כי זולתו נמצאים הכלים בבחי' אחור, ולא פנים, כנ"ל. וזה אמרו, שסיבת יציאת אלו היוד הבלים דרך צפרניו היו כולם לסיבת חסרון קבלתם מאור האוון וכו'. כלומר שעד כמה שהיה אור האוון מגיע, היו הכלים מתוקנים וראויים לאור דיסוד א"ק. אמנם מפה של ראש הנקודים ולמטה, שהוא בערך למטה משבולת דנקודים, כבר כלה שם בחי' אור העינים כנ"ל, ואין בהם רק קו אחד ופרודות ובלתי אור, וע"כ נשברו, כי לא היו מסוגלים לעמוד באור הגדול דיסוד א"ק. ובפנים מסבירות כאן הארכנו בזה עש"ה.

ע"ב דעליון, לראשו של המדרגה התחתונה, וזכור זה.

וכמו שחלק מסוד העצמות דראש, נשפל ונמשך לראש דחג"ת, שה"ס ראש הס"ג כנ"ל, עד"ז חלק מעצמות של החג"ת נשפל ונמשך לראש דנה"י, והיינו ג"כ מטעם הנ"ל, כי הפה של ראש הס"ג דהיינו הטבור שבת"ת דא"ק, נמצא מכח עליית המ"ן שכלול מבחי' נקבי עינים דס"ג שה"ס ע"ב דס"ג ועצמות של הס"ג, ונמצא פרצוף נה"י שהוא התפ"ב דראש הס"ג דהיינו התפשטות הטבור, הרי שכלול ג"כ מע"ב דס"ג שבנקבי עינים דס"ג. והנך מוצא, שגם חלק מע"ב דס"ג, נשפל ויצא למקום דרגת פרצוף הנה"י שמטבור ולמטה.

ובזה תבין, דאע"פ שאמרנו שכללות הפרצוף שיצא דרך נקבי עינים, אשר אין לו אלא ראש ותוך ונפסק על הטבור, באופן, שמטבור ולמטה אין שם, זולת בחי' ע"ס הנמשכות משורש הא' שנק' הסתכלות עינים באח"פ, שיש בהם ב' גרעונות: א' שהמה ריקנים מאור, כי האור נמשך עתה רק מבחי' נקבי עינים. ובחי' מיעוט הב' הוא, שהכלים שבהם אין בהם כל התיקונים הגדולים הנמשכים מסוד השיתוף דמדה"ר בדין, כמ"ש בפמ"ס. ועכ"ז צריך שתדע אשר יש בהם בחי' אור וכלים בסוד המלכות דחג"ת המתלבשת בהם, שכולל ג"כ בחי' העצמות דחג"ת, שמבחי'

מ) וניקוד שורק בואו שנק' מלאפום, שהוא באמצע, הוא ההבל היוצא מן היסוד לאו"א, ונחלק לב', כי הנה נקודת השורק הוא ואו ויוד באמצע, והנה יוד של שורק הוא לאבא הנק' יוד ראשונה של השם, והואו של שורק הוא אל אמא, להוציא ולהוליד הו"ק דו"א, וזה בחי' הואו הזו שלוקחת אמא.

נ) וגם טעם אחר, כי הנקודה שהיא כעין יוד שבשורק היא יותר עליונה, וממנה יונק אבא דנקודים, והואו של השורק שהוא אות ואו, ממנו יונקת אמא דנקודים,

פנים מאירות

כמ"ש לעיל. גם נתבאר, שבביאת המוחין מעליון לתחתון המה מתהפכים, דהחיצוניות והמגולה בעליון נעשה טמיר וגניז בתחתון, עש"ה ובפמ"ס כאן, כי כן כייל לן הרב בעץ חיים בענין הבחן המוחין דאו"א, עש"ה. ותדע שזהו ממש נוהג בכל פרט מרת"ס דכלהו המדרגות, כמו שאבאר במקומו. וכבר ידעת, שבתחילת חיבורם של המ"ן נגנזו נה"י דס"ג ונגלו נה"י הפנימים, דהיינו מדה"ר בגניזו ומדה"ד בגלוי, וכן היה בכל העליות דתחתון לעליון, שנק' צמצום נה"י ותיקון אצילות. אמנם בשיבת המוחין לתחתון נעשה התהפכות, אשר כל מה שמגולה בעליון נעשה פנימיות וגניזו אצל התחתון, והגניז בעליון נגלה בתחתון.

וז"ס הקמץ והחולם, כי המה סוד החיבור דרקיע וניצוץ בעת תיקון האצילות בדרך עלייתם, אשר נה"י הפנימים שנק' ניצוץ או נקודה המה הגלויים לחוץ, ונה"י דס"ג שה"ס הרקיע או הפתח המה בגניזו כנ"ל. וז"ס קמץ, שתמונתו רקיע או פתח מלמעלה וניצוץ או נקודה לתתא כזה. שאז אין מדה"ר מגולה לתחתונים, כי הרקיע נעלם ונסתר למעלה, ונמצא הרקיע בסוד הבדלה ולא חיבור, ואז נבחן שאין לתחתונים מסוד הקמץ שבכתר רק בחי' הנקודה שמתחתיו, גם שהיא למעלה מהאותיות, כי אינה משפעת לאותיות כמ"ש לעיל ע"ש.

ג) וגם טעם אחר שהנקודה וכו' היא יותר עליונה וכו': והבן, אשר ב' הטעמים נבחנו בהם יחד, אלא הטעם הא' הוא נוהג בבחי' המוחין הנמשכין מאו"א וישסו"ת אלו אל ז"ת, כי או"א משפיע לחג"ת דנקודים, וישסו"ת משפיע לנה"י דנקודים, כמ"ש בע"ח שער ט' פ"א, ולפיכך מכנה שניהם בבחי' אותיות, אלא אבא אות יוד דהויה שה"ס מוחין דאבא שבז"א, ואימא אות ואו שה"ס מוחין דאימא שבז"א, כי ז"ת ה"ס האותיות. וטעם הב' הוא בהבחן או"א וישסו"ת כשהם לעצמם, שאז אבא מיוחס לנקודה שבשורק, ואימא אל ו שבשורק. וטעם הדברים תבין כמ"ש כאן בפמ"ס בסוד רקיע וניצוץ, אשר משתי בחי' אלו נצטרפו כל התמונות של הנקודות, כמ"ש בתיקוני זוהר והארכנו בהם בפמ"ס עש"ה. ותוכן הדברים, שכל ענין הנקודות שורשם והתחלתם ה"ס תיקון המ"ן מנה"י דס"ג שירדו לנה"י דכתר שנק' נה"י הפנימים ונגנזו בהם, כמ"ש הרב לעיל בענף ח'. ונתבאר לעיל שה"ס השיתוף דמדה"ר בדין, שנה"י דס"ג ה"ס מדת הרחמים, ונה"י דכתר ה"ס מדת הדין, ולפיכך מכונים נה"י דס"ג בשם רקיע, או ו, או פתח, ונה"י דכתר, בשם ניצוץ או יוד, או נקודה.

ועיקר ההבחן במ"ן הכפולים האלו הוא בפנימיות וחיצוניות, כי כל שבחיצוניות הוא הנגלה והוא השולט ומשפיע לתחתונים,

כנודע, כי נקודות חכמה, ואתוון בינה. וזו' נקודות תחתוניות עם ג' בחי' שהם: א', נה"י של הכתר, וב' אחוריים דאו"א, הרי הם יוד אלו שיצאו דרך צפורני הרגלים, ואין כונתינו לומר שאלו הם הנקודות עצמן, רק שמכל אלו הבלים יצא אור אל יוד נקודות שיצאו דרך העין, כנ"ל וזכור זה.

פנים מאירות

הנק' חו"ב, שנתפשט הקמץ בהם בב' זווגים: פנימי, וחיצוני, כנ"ל באורך ע"ש. אז מתחלקים החו"ב לשנים, שהראש הפנימי דחו"ב נק' חו"ב דנקודה. כלומר, שבהם הנקודה בגלוי והרקיע בגניזו כמו הכתר עצמו, וראש החיצוני דחו"ב נקרא חו"ב דו' כלומר שהרקיע והפתח והו' שה"ס מדה"ר בגלוי, והנקודה והניצוץ שה"ס מדה"ד בגניזו. גם חו"ב דנקודה הנ"ל, מכונים בשם: אבא, או או"א עילאין, או י' ומילוי ו'ד שביוד, או ע"ב ונוק' דע"ב. וחו"ב דו' הנ"ל, מכונים שניהם בשם אימא או ישו"ת או ה' ראשונה דהויה. כמ"ש בענף ט"ז בפמ"ס ע"ש.

ותבין אמנם, אשר אלו ב' הבחי' דחו"ב הנ"ל, הם באמת ראש אחד, אלא מתוך שמקבלים מהקמץ דכתר הכולל פתח ונקודה שהנקודה בחיצוניות, לפיכך מתהפך בחו"ב, אשר הנקודה בפנימיות בסוד אבא, והפתח בחיצוניות בסוד אמא, באופן שז"ת אינם מקבלים מאבא אלא מאמא הגלויה כלפי תחתונים.

וזה אמרו, כי הנקודה שהיא כעין יוד שבשורק היא יותר עליונה. דהיינו כדאמרן, אשר ענין הפנימיות וחיצוניות דכתר, נמצאים מתהפכים בראש דחו"ב, כי שם בכתר היה בחי' הו' והפתח מלמעלה, והנקודה היתה שם יותר תחתונה מהפתח, כזה = אמנם בחו"ב נעשתה הנקודה יותר עליונה והו' שה"ס הפתח נעשה לתחתון המגולה, כזה = והבן היטב.

ובזה תבין מה שנראה לכאורה סתירה בדברי הרב, שהרי לעיל בענף י"ד אומר שכתר דנקודות ה"ס הקמץ, וכאן אומר שה"ס החולם. והוא, דשם מדבר מסוד שיבת המוחין לתחתון שה"ס ביאת אורות דנה"י דא"ק אל הנקודים, שהרי אומר שם אשר מקמץ ופתח יצאו כל הכלים דנקודים, ע"ש, ואז נקרא הכתר בשם קמץ. וע"כ הנקודה דקמץ מתחת האותיות, להיותם סוד רקיע וניצוץ מיסוד ועטרה דא"ק, המתלבשים בו בסוד מ"ן מלמטה למעלה, בסוד ראש וכתר כנודע, וע"כ נמצא בהכרח מתחת לאותיות דכתר, והבן היטב.

אמנם כאן מדבר מזמן עליית התחתון לעליון בסוד תיקון אצילות, שאז עדיין אין מוחין דג"ר בע"ס דנקודים, אלא חג"ת נה"י לבד כמ"ש לעיל, ונמצא אז שנמשכים רק השיפולי עצמות דעליון לתוך התחתון, בסוד הכשר כלים דאצילות וראש, כמ"ש בפמ"ס עש"ה. שאז נוטלים רק מבחי' האו"ח שממעלה למטה בסוד אור הנקבה, כמ"ש שם. וע"כ הכתר יונק מן הנקודה שמתחת הקמץ דחג"ת ממעלה למטה, וחו"ב יונקים מן המלאפום שביסוד ועטרה דא"ק מלמעלה למטה.

והנה, הן הקמץ והן הפתח, ה"ס התחברות רקיע וניצוץ, אלא הקמץ יורה, שה"ס זווג הפנימי לסוד הכתר, אשר שם הרקיע בגניזו והניצוץ מתגלה, כי כן מצב המ"ן בנה"י דכתר. אמנם כשהם נמשכים לראש החיצוץ

ס) והנה יש בזה מקום שאלה והוא, כי לעולם היסוד הוא בחי' הדעת, כי הרי מצינו שהיסוד דאימא הוא דעת דז"א, וכן יסוד של זה הא"ק הוא דעת הנקודים, וא"כ איך יונקים או"א מהבל היוצא מיסוד א"ק, הנ"ל.

ע) והתשובה היא, כי בחי' היסוד לעולם הוא גבוה למעלה מב' פרקין עילאין דנה"י כנראה בחוש, ומבשרי אחזה אלוה, וא"כ מוכרח הוא שהדעת יהיה גבוה למעלה מאבא ואמא, וכן היה הענין כאן.

פ) אבל שם בז"א אינו כן, לפי שכשהבינה נכנסה בו לתת אליו מוחין היא משפלת עצמה ומרכנת עצמה בסוד האם רובצת על האפרוחים, ואז מוכרחה היא שתגביה רישי ירכין לעילא, ובחי' היסוד שלה נשפל למטה מהם, ואז נמצא שהדעת למטה מחו"ב, והבן זה.

צ) אמנם א"ק הוא עומד ולא רובין, ואז פרקא קדמאה דיסוד הקבוע בתוך הת"ת הוא הגוף, ודאי שהוא גבוה מנה"י, ונמצא כי בנקודים הדעת שלהם גבוה למעלה מחו"ב, ונמצא כי מסיום היסוד דא"ק הנתון בדעת דנקודים, משם מסופו יוצא הבל והארה לחו"ב דנקודים שהם תתאין מניה.

ק) וכבר ידעת כי נקודת שורק הוא ביסוד, כנזכר בתיקונים תיקון ע', ולכן אמרנו כי נקודת שורק שהוא באמצע אותיות הוא בחי' היסוד שהוא באמצע הנ"ה, והבל היוצא ממנו נקרא שורק. והרי ביארנו הויות דנקודות.

פנים מאירות

הראש והע"ב. ואתוון נבחנים לבינה, שה"ס הגוף דחכמה המתגלה בסוד הפתח כנ"ל. וז"ש עוד, אשר ז' נקודות תחתוניות המה ג"כ מסוד הע"ב והחכמה. כלומר, שהיו צריכים לקבל מסוד הנקודה, אשר ע"כ לא יכלו לקבל האור וכו', וע"כ מכנה אותם בשם נקודות, והבן.

וזה אמרו, אשר הואו שבשורק שהוא אות ו ממנה יונקת אימא. כלומר מבחי' הרקיע, שה"ס הפתח המשפיע באותיות, כי הוא סוד מדת הרחמים המגולה לתחתונים, וע"כ מסתייע מהתיקונים, אשר נקודות חכמה ואתוון בינה. כלומר, שבהבחן חו"ב דנקודים כלפי עצמם נבחנים הנקודות לחכמה, שה"ס

פנים מסבירות לענף י"ז

תוך גם בראש הכללי, שז"ס אבא הוציא את אימא לחוץ אודות בנה ואבא עצמו התתקן כעין דו"ג, כי הראש ה"ס הויה דע"ב שנק' אבא. ובסוד התעלות מקום הזווג לנקבי עינים, נמצא שאבא עצמו כלומר הע"ב הפרטי שבראש שנק' עינים, התתקן שם בדו"ג, שסוד המלכות שהיתה מקודם בפה שמתחת הראש, נתעלה לשם ונעשה נוקבא לאבא. ובוזה נמצא שהוציא את אמא לבר מרישא, כי אח"פ שבראש נעשו למקבלים את אוה"ח מהתפשטות המלכות הנמצאת למעלה מהם בנקבי עינים שהוא בחינת הגוף, שזהו כל גדר של גוף אשר המסך והאו"ח הוא שורשו. ונמצאים אח"פ שנעשו לבחי' גוף ולא ראש, שז"ס אבא הוציא את אימא לחוץ. כמו שהארכנו בענפים הקודמים. ונתבאר שם שליטת ב' השורשים בכל פרצוף, דהיינו הן מסדר רת"ס דא"ק שמטרם עליית המ"ן והן הסדר החדש של רת"ס מלאחר עליית מ"ן. שיוצא מזה שיש בכל פרצוף ב' זווגים: זווג א' נק' פנימי והוא בסוד העינים, זווג ב' נק' חיצוני והוא בסוד הפה של ראש. שמטעם זה יוצא מכל זווג ב' פרצופין: הא' מיחס זווג הפנימי המתחיל באזן ומסתיים בטבור ויהיו אח"פ בחי' ראשו. ומפה עד החזה לתוך ומחזה לטבור סוף ושם נפסק. והשני מיחס זווג החיצוני שמתחיל כמו בשורש הא' שמלפני עליית המ"ן, דהיינו מפה דראש שנמשך עד

(א) והנה כאשר נתפשטו אלו הנקודים מבחוץ וכו'. הנה בטרם נבא בביאור ענף זה, צריכים מתחילה לבאר היטב ענין ג' השלישים, אשר הרב מתחיל להבחין כאן בנה"י דא"ק, וכן בכל המשך החכמה מכאן ואילך הולך ובונה הכל ע"פ הבחן ג' שלישים רת"ס אלו כנודע. וכבר בארנו קצתו בענפים הקודמים ט"ו וט"ז, אשר יש ב' שורשים לכל נאצל, דהיינו: נשמה ושורש נשמה, אשר ע"כ התחלת כל נאצל מתחת הפרסא נק' בשם סוף ומקומו בכללות הפרצוף הוא מטבור ולמטה, והראש של זה הנאצל הוא סוד הנשמה ונקרא בשם תוך אשר מקומו בכללות הפרצוף מפה עד הטבור. והשורש של הנשמה הוא הראש דכללות הפרצוף והוא נקרא בשם ראש. אמנם הנשמה היא נקראת רק רישא דגופא, כלומר ט"ס הראשונות של הגוף שמטבור ולמעלה עד הפה. והראש מכונה חב"ד והתוך מכונה חג"ת והסוף מכונה נה"י. וכבר הארכנו ברת"ס אלו די באר. גם נתבאר אשר מזמן ירידת גופא דס"ג לנה"י דא"ק ונתקן בסוד עליית מ"ן, נמצא שנתעלה משום זה מקום יציאת כל פרצוף. כי מטרם זה היה מקום יציאת כל פרצוף מהעליון דרך פיו של העליון, אמנם מצמצום נה"י ואילך, נעשה והותקן יציאת התחתון דרך נקבי עינים של העליון. והנה משום זה יצא לנו בחי' תוך חדש בכל פרצוף, להיות שנעשה בחי'

החזה, ומחזה עד הטבור ה"ס התוך ומטבור ולמטה ה"ס הסוף. וכן נתבאר אשר גם בפרצוף הזה החיצון, נכלל בו עצמו ג"כ ב' הזווגים, שפעמים מושך ויונק אורותיו מזווג הפנימי דרך נקבי עינים דעליון, ולפעמים מושך אורותיו מזווג החיצון שבפה דעליון. עש"ה שהארכנו בזה ומשם תדרוש ותבין כל הנזכר בטוב טעם.

גם נתבאר לעיל ענף ט"ז בפמ"ס באות ט' י' וי"א ובפנים מאירות אות כ' ד"ה והבן ותראה ענין פנימיות וחיצוניות וסוד חיצוניות דעליון הנעשה פנים בפנימיות דתחתון, וסוד תיקון י"ג ספירות בכלהו ראשים דפרטיות הפרצופים שברת"ס דכל אחד ואחד. וצריך שתזכור כל זה ויהיה שמור בידך בהמשך הענף שלפנינו, כי אי אפשר להכפיל כל האריכות הזו, שיש צורך להזכירו בכל מלה ומלה מביאורי זה בענף זה.

(ב) **ועתה** נבין מ"ש בע"ח שער כ"ו פ"א אשר כל נקודה, בהכרח שיש בה ראש תוך סוף, ע"ש. והוא נמשך ג"כ מכח התעלות הזווג לנקבי עינים, אשר כל ג"ר דתחתון נתעלו משום זה והיו לחיצוניות על מדרגה העליונה הימנו שנק' צמצום נה"י, כמ"ש בענף הקודם. והנך מוצא שבכח צמצום נה"י עצמו כבר נכפלה כל מדרגה לב' בחי', שנכפלו זה על זה שנק' פנימיות וחיצוניות, ונקראו ג"כ בחי' תוך וסוף או חג"ת ונה"י, כמ"ש לעיל אשר הג"ר והפנימית דכל מדרגה ומדרגה נתעלו למדרגה עליונה מהם, וע"כ נבחנים שחסרי ראש המה ואין בהם אלא תוך וסוף שנק' חג"ת נה"י. ונודע שהפנימיות נבחנת תמיד לחג"ת והחיצוניות נבחנת תמיד לנה"י כמ"ש בענפים הקודמים.

והנה נתבאר שכל פרט ופרט של המדרגות, נכפלו לב' בחי' חג"ת נה"י תיכף מעת שנעשה סוד צמצום נה"י, ואח"כ נעשה תיקון הפרסא שה"ס זווג החיצוני שבאח"פ כמ"ש שם, אשר מכח זווג זה חזרו וירדו חיצוניות דעליון ונתלבשו בתחתון, שנק' תיקון הבריאה, אשר כל תחתון הרויח שוב בחי' ג"ר וראש עש"ה. ונתבאר שם אשר התחתון נתגדל מאד מחמת הסתלקות הזה דג"ר שלו לעליון, משום שקנה שם בחי' העליון עצמו, אשר לא נעלם ממנו גם אחר שחזר למקומו לתחתון, שז"ס תיקון הבריאה, וגם העליון הרויח מחמת ג"ר דתחתון שעלו אליו בעת צמצום נה"י, להיות שנתקן אז בסוד י"ג ספירות, אשר אפי' אח"כ בזמן שחזרו הג"ר דתחתון ונתלבשו בפנימיות התחתון, מ"מ עיקר הארתם נשאר בעליון כדברי הרב בע"ח שער אח"פ פ"ג עש"ה שמדבר מאותו הענין ממש.

והנך מוצא שנשתלשלו המדרגות, אשר כל פרט ופרט שכבר היה מכופל מפנימיות וחיצוניות מעת צמצום נה"י, נמצא עתה בעת תיקון הפרסא וזווג החיצוני שהרויח והיה לג' בחי': א', הוא חיצוניות דעליון שנמשך לו עתה מחדש מהעליון ונעשו בו לסוד מוחין וראש. בחי' ב', היא הפנימיות שמקודם ביאת המוחין אשר נעשו עתה לבחי' חיצוניות ומלבישים לראש דאור החדש. בחי' ג', היא החיצוניות שמקודם ביאת המוחין, דהיינו ג"ר דתחתון שהיו מלבישים אותו מאז, אשר נתבאר שהגם שירדו ונעשו לפנימיות בתחתון מ"מ עיקרם ועצמותם נשארו שם בעליון בסוד מ"ן והמה

הס"ג, אשר הס"ג הס"ס הסת"א לשרשי כלים והנאצל הס"ס הסתכלות ב' לגמר כלים והוא הגוף המתפשט מפה שלו ולמטה. אמנם גם הראש הזה שנק' נשמה צריך ג"כ לשורש, והוא הראש דכללות הפרצוף שנק' ע"ב או שורש נשמה או נשמה לנשמה שיוורה שורש לשורש כמ"ש בענף הקודם באורך ומשם תדרוש ותבין. גם נתבאר שם בפמ"ס אות א', אשר ענין צמצום נה"י והתעלות מקום הזווג מפה לעינים, הס"ס דברי הזוהר אשר אבא התתקן עצמו בדו"נ. אשר מתוך תיקון זה נמצאים אח"פ שיצאו לחוץ מראש, שז"ס דברי הזוהר דאבא הוציא את אמא לחוץ עש"ה. גם נתבאר שם בפמ"ס אות י"א, ענין זווג פנימי לתיקון האצילות וזווג חיצוני לתיקון הבריאה שה"ס הפרסא, עש"ה.

ג) וזה אמרו אשר אבא עובר ונוקב ונכנס מבפנים ושם נדבק באמא. דהיינו כדברי הזוהר, אשר אבא התקין את עצמו בדו"נ, שה"ס התעלות הזווג לנקבי עינים, שבזה עלה ראש דס"ג ונתקן לבחי' ע"ב כמ"ש בענף הקודם אשר ע"כ או"א אלו שנתקנו בע"ב הס"ס הויה אהי'. גם אבא הוא סוד יוד דהויה ואימא הס"ס ו"ד דמילוי היוד, כמ"ש בפמ"ס ענף ט"ז אות א' עש"ה. וסוד עליה זו דראש הס"ג לבחי' ע"ב כבר הארכנו בו בפמ"ס ענף ט"ז אות י', אשר ג"ר דכל מדרגה תחתונה נשתוית לבחי' אח"פ דמדרגה העליונה, כי בכח תיקון אבא לדו"נ בעינים נמצאים אח"פ שירדו אל בחי' חג"ת שה"ס רישא דגופא שמחזה ולמעלה, וע"כ גם ראש הגוף יכול לעלות לשם לכלים דאח"פ דראש, להיותם שניהם בחי' חג"ת וגופא, אלא בחי' ראש דגופא. והנך מוצא בזה, אשר

שנקראו בחי' סוף. והנה נתבאר היטב אשר כל פרט ופרט מפרטי רת"ס דגעסמ"ב בהכרח שנתקנו בג' בחי' רת"ס, כדברי הרב בשער כ"ו פ"א המובא לעיל שכל נקודה ונקודה בהכרח שנבחנת לרת"ס, וזכור זה.

ובזה תבין דברי הרב בע"ח בשער עקודים פ"ה מ"ק בא"ד וז"ל: **כי בהיות הנשמה שבפנים בחי' אמא והנשמה לנשמה מקיף אותה מבחוץ בחי' אבא ששניהם הם בחי' או"א דלא מתפרשין לעלמין, הנה האו"פ דאמא מרוב חשקו להדבק בשל אבא מכה ויוצא בחוזק ועובר דרך הגוף החומרי ומאיר בחוץ ושם נדבק באבא, וכן להיפך אור אבא עובר ונוקב ונכנס מבפנים ושם נדבק באמא וע"י זה הגוף מתקיים שמאירים בו מכל צדדיו וכו' עש"ה.** ותבין הדברים במתבאר לעיל בפמ"ס ענף ט"ז אות ב' אשר עיקר הנאצל הס"ס הגוף של כללות ה"פ דאותה המדרגה, אשר מקומו תמיד מתחת הפרסא ולמטה. והטעם נתבאר שם, כי אינו נק' בשם נאצל זולת שיהיה מתוקן בכל התיקונים דמ"נ ותיקון קוים וכו' באופן שהוא ראוי שיתלבש בו העצמות. והשורש והראש של אלו התיקונים הוא ביחוד רק ס"ג דאותה המדרגה, שמקומו בכללות הפרצוף הוא מפה דראש עד החזה ועד הפרסא והוא נקרא בשם נשמה. אמנם גם ס"ג זה צריך לשורש כמו שהוא בה"פ דא"ק, והשורש של הס"ג הוא נקרא בשם ע"ב שהוא הראש דכללות כל הפרצוף ההוא.

והנה נתבאר שעיקר שם נאצל הוא ביחוד על בחי' הגוף של הס"ג, כלומר שנמשך מהתפשטות פה דראש

ועובר דרך הגוף החומרי ומאיר בחוץ, ושם נדבק באבא עכ"ל. וז"ס זווג החיצוני בסוד בקיעת הפרסא שנקרא תיקון הבריאה.

וכבר ידעת שמכה ה"ס הזווג דאו"י עם האו"ח אשר האור ישר מכה על המסך שבכלי מלכות כמ"ש הרב לעיל בענף ד' ע"ש. והנך רואה, אשר באבא אינו אומר שהוא מכה אלא עובר ונוקב, והוא משום שענין העליות מתחתון לעליון אין זה מגיע רק לתיקון אצילות גופיה בסוד י"ג כנ"ל, שה"ס אבא תיקן את עצמו כעין דו"נ עם הפנימיות של התחתון כאמור ולכן אומר רק עובר ונוקב ונכנס לפנים, שעיקר תיקון זה ה"ס הנוקבא דע"ב, גם מה שג"ר דגופא נכנסו לראש בפנים כנ"ל. **אמנם** באמא אומר מכה ויוצא בחוזק כלומר, שנמשך לשם עה"ס דאו"י המכים על המסך שבכלי מלכות, שנק' פה של ראש כנ"ל בענפים הקודמים וכדברי הרב בענף ד' ע"ש. ואומר ויוצא בחוזק הוא להורות אשר גם בחי' הראש עצמו נמשך עם אלו המוחין היוצאים מפה דראש אל הגוף, כמ"ש לעיל אשר סוד זווג החיצוני שבפה שמחזירין פנימיות התחתון למקומו נמצא כלול בו גם בחי' ראש דעליון ממש. כלומר, אשר אפילו בהיותו בתחתון עדיין יש לו אותה הבחי' כמו באותה עת שהיה מלביש לחיצוניות דעליון. וזה שמדייק הרב ויוצא בחוזק ועובר דרך הגוף החומרי, דהיינו הפרסא. שמשם ולמטה כבר הוא גמר כלים בסוד גוף, ומ"מ הוא נעשה שמה לבחי' ראש והיינו בכח מעלת הראש הכלול בו מעת היותו לחיצון, ובאופן זה נמצא שאור הנמשך מזווג חיצוני שבראש דהיינו

בחי' הגוף שמחוץ לראש נכנס לפנים לבחי' ראש, והמה נעשו שם לחיצוניות, ואח"פ דראש לפנימיות והבן זה היטב. גם נתבאר שם, שבעלות התחתון למקום העליון להעשות חיצוניות, לא כל התחתון עולה רק בחי' הראש של התחתון, גם לא כל הראש אלא הפנימית שבראש, דהיינו מבחי' עינים ולמעלה אבל אח"פ דראש התחתון נשארים במקומם. ונודע שמעינים ולמעלה דכל ראש נבחן לע"ב ואו"א עילאין, ונק' ביחד אבא, כי כל ע"ב הוא בחי' אבא כנודע. ובזה תבין דברי הרב שאבא עובר ונוקב ונכנס בפנים, דהיינו בחי' ג"ר דגופא שהוא בחי' ע"ב דגופא, הוא היוצא מן הגוף שהוא מחוץ לראש ונכנס באח"פ דראש ונעשה שם לחיצוניות. וזה אמרו, שנכנס בפנים ושם נדבק באמא, כלומר שבחי' ע"ב דגופא נדבק בס"ג דראש שנעשה שם לחיצוניות, ועד"ז בכל המדרגות. כי גם הפנימית דאח"פ שבראש שה"ס ע"ב של אח"פ אלו, עולים לעינים דראש ונעשו שם לחיצוניות וכן למעלה, אשר כ"ז ה"ס אבא התתקן עצמו כעין דו"נ, שנעשה תיכף בעת צמצום נה"י, שהרב מכנה את ע"ב דתחתון זה בשם פנימיות דתחתון שעלה לחיצוניות העליון עש"ה. והנה נתבאר שזה התיקון דדו"נ באבא עצמו, נעשה מכח עליה דפנימית התחתון למקום העליון, והיינו שנעשה שם למ"נ, שזה נקרא חיצוניות דעליון או נה"י, כמ"ש לעיל אשר העליון ה"ס הפנימית שנק' חג"ת וחיצונית שעלה ה"ס נה"י, ע"ש.

וזה אמרו אשר או"פ דאמא מרוב חשקו להדבק בשל אבא, מכה ויוצא בחוזק

מאח"פ שהוא בחי' אמא חזר ונעשה עתה לבחי' אבא וע"ב, כלומר לזווג שמעינים ולמעלה והרויח התחתון בחי' ראש ממש מחזה ולמעלה עד הפה, שז"ס תיקון הבריאה שאומר הרב שנעשה ע"י הפרסא.

ד) **והנה** נתבאר לך שכל מדרגה נבחנת על רת"ס. שמכח צמצום נה"י נתכפלה כל מדרגה שבבריאה לתו"ס שהם חג"ת נה"י, וכן כל מדרגה של אצילות נתכפלה לראש ותוך שה"ס מעינים ולמעלה ואח"פ החיצונים. וכבר ידעת שכל ראש שאו"ח שלו ממטה למעלה נקרא אצילות, וכל גוף שאו"ח שלו ממעלה למטה נק' גוף. גם נתבאר בפמ"ס ענף ט"ז אות י"א אשר הגם שכל מדרגה נבחנת כלפי עליון שלה לגוף וכלפי תחתון שלה לראש, עכ"ז צריך להבחין בכל מדרגה פרטית אותם התיקונים שבה הנוגעים לתיקונים דראש, ויחד עם זה אותם התיקונים שבה הנוגעים לתיקונים דגופא עש"ה. וצריך לזכור זה תמיד בדברי הרב כי זולת הכלל הזה לא ימנע הבלבול, שלפעמים מדבר הרב מתיקונים דראש דאיזו מדרגה ותיכף מדבר לפעמים באותה המדרגה ממש מתיקונים דגופא, והאמת ששניהם ביחד נבחנים בכל מדרגה וכמו שאבאר במקומו בהרחבה בע"ה.

ולפיכך תבין שענין הכפל דכל מדרגה, יש להבין אשר בבחי' תיקוני אצילות שבה הוא נבחן לרו"ת: דמעינים ולמעלה ראש, ואח"פ תוך. ומתיקוני הבריאה נבחנת לפנימיות וחיצוניות שהם חג"ת בתוך נה"י, וכ"ז בסוד צמצום נה"י שה"ס אבא עובר ונוקב ונכנס לפנינים.

ואח"כ בסוד בקיעת הפרסא, שעברה חיצוניות דעליון ונתלבשה בתחתון, הרי ניתוסף בחי' סוף באצילות דכל מדרגה מכח ג"ר דתחתון שנתקנו שם בזמן צמצום נה"י, וניתוסף בחי' ראש בבריאה דכל מדרגה. כי פנימית שבה כלולה באח"פ דראש מזמן שהיתה שם לחיצוניות, באופן שיצאו ג' בחי': ראש תוך סוף בכל המדרגות כאמור.

והנה נתבאר סוד ג' השלישים רת"ס הנוהגים בכל מדרגה מכח המ"ן, שה"ס אור העינים שנק' שורש הב'. ועתה נבאר סוד רת"ס הנוהג בכל מדרגה מצד חיבורו עם סדר רת"ס שמטרם עליית המ"ן המכונה שורש הא' כמ"ש בענף ט"ז אשר ב' השורשים ביחד שולטים בכל מדרגה ע"ש.

ומתחילה נבאר את רת"ס דכללות, דהיינו ע"פ ה"פ געסמ"ב שיש בכל מדרגה. ונודע דב' מדרגות הראשונות: גלגלתא ועינים, הן נעלמות. כדברי הרב לעיל בענף ה' אשר מקרקפתא דא"ק עד מקום האזנים שלו אין לנו רשות לדבר בזה עכ"ל. ולפי"ז נמצא דכל עה"ס דראש של כללות הפרצוף הנק': גלגלתא עינים ואח"פ, המה מתחילים מאזנים ונמשכים עד הפה. באופן, שבגלגלתא ועינים ה"ס אור האזן וה"ס יוד דשם הויה, ואח"פ היוצאים מלובשים בחוטם פה. באופן, שאח"פ דכללות הפרצוף כוללים לעצמם ראש ותוך, ונבחנים אמנם בבחי' ראש מכח שורש הא' שמטרם עליית המ"ן כנ"ל. ומפה ולמטה נמשך הגוף, שט"ס ראשונות שלו היוצאות ע"י הסתכלות ב' ממטה למעלה על הטבור נק' חג"ת ותוך,

ראש כמ"ש לעיל ובפמ"ס ענף ט"ז אות ה' ע"ש. וא"כ נעשה שם בחי' ראש וגוף, אשר הגוף נבחן על תוך וסוף דהיינו חג"ת נה"י. והנה נתבאר רת"ס דנה"י דא"ק.

והנה גם בחי' הראש דפרצוף נה"י דא"ק בהכרח שנבחן ג"כ על ב' בחי':

מעינים ולמעלה ואח"פ, אשר מעינים ולמעלה ה"ס אור האוון דראש דנה"י ואח"פ ה"ס חוטם פה דראש דנה"י ע"ד שנתבאר לעיל בפרצוף חב"ד וחג"ת ע"ש. וז"ס טבור ויסוד ועטרה, שג' אלו ה"ס אח"פ. שטבור ה"ס און ויסוד חוטם ועטרה ה"ס הפה. ועל כן יש בראש דנצח הוד יסוד בחי' נסתר ובחי' נגלה, כי הכתר שה"ס אור האוון מקומו מהטבור עד סיומא דגופא דא"ק, ונמצא שנסתר בגופא דעליון בסוף פרצוף חג"ת, ובחי' חוטם פה שה"ס אח"פ היוצאים לחוץ ה"ס ראש הגלוי. ותדע שה"ס יסוד ועטרה היוצאים לבר מגופא, שיסוד ה"ס אור החוטם והעטרה ה"ס הפה והבן זה.

(ה) **ובזה** תבין מה שנסתייע הרב מדברי התיקונים (באות ג) וז"ל: דשוי חד

פרסא בין כתר לעה"ע וכו'. וכבר נתבאר היטב ענין תיקון הפרסא באלכסונא בענף ט"ו ט"ז ובהקדמת אח"פ שה"ס זווג החיצוני שבעליון לצורך הפנים של התחתון בסוד מוחין דג"ר, דע"כ הוא באלכסונא משום דכולל בעצמו ב' זווגים: זווג פנימי שנק' חזה וזווג חיצוני שנק' טבור, וע"כ עמידת הפרסא הוא באלכסונא ממקום החזה עד מקום הטבור. וענין ב' זווגים אלו פנימי וחיצוני כבר נתבאר שם בפמ"ס ובפנים מאירות ברחבו והקפו ומשם תדרשנו, וכאן מוכרח אני להגדיר כל האריכות המתבאר שם במלות קצרות, באופן

ומטבור ולמטה נמשך הסוף שנק' נה"י כמ"ש בענפים הקודמים.

והנה אתה מוצא כאן ב' ראשים: א', הוא הראש הכללי המתחיל מאון ומסתיים בפה. ב', הוא רישא דגופא המתחיל בפה ומסתיים בטבור. וכבר ידעת שמצד שורש הב' בהכרח הוא שכל ראש מתחלק לב' בחי', משום אח"פ שיוצאים לחוץ. ולפי"ז אתה מוצא רת"ס בראש, שמעינים ולמעלה ה"ס הראש העיקרי, ואח"פ תוך, ומפה ולמטה ה"ס סוף. וכן בראש דגופא, להיותו גם הוא נחלק על ב' בחי' רות, וע"כ נעשה שם בחי' פי החזה, דמנקבי עינים ולמעלה ה"ס מחזה ולמעלה עד פה של ראש, וחזה הוא מלשון ראייה וחזיון וה"ס רישא דגופא העיקרי. ומחזה עד הטבור ה"ס אח"פ דראש שיצאו לחוץ, ומטבור ולמטה ה"ס הסוף. והנה נתבארו לך ב' בחי' רת"ס: רת"ס דראש שנק' חב"ד ורת"ס דתוך שנק' חג"ת.

ועתה נבאר רת"ס דנה"י. ונודע דאין כאן רק ע"ס דא"ח ממעלה למטה

שה"ס אור הנקבה, וא"כ צריך להבין איך נחלק בהם ענין רת"ס. ותבין זה מסוד עליית המ"ן כי לא עלה אלא בחי' ראש דנה"י. והוא באופן זה, כי כל מה שיש בחג"ת יש ג"כ בנה"י, כנודע לעיל, וא"כ יש שם ע"ס כח"ב חג"ת נה"י שהוא מכח התפשטות פה דראש דגופא לע"ס בכמות שהלבישה ברישא דגופא כמ"ש לעיל עש"ה. ונמצא אשר בחי' ג"ר דע"ס דנה"י עלו לחיצוניות דעליון והמה נק' פנימיות, וז"ת דע"ס אלו נשארו למטה והמה נק' חיצוניות. והנה אח"כ בכח הזווג שע"י המ"ן חזרו וירדו פנימיות התחתון בסוד

להתעלות למעלה ממקומה, אמנם בהתפשטות המלכות דאצילות לסוד הסת"ב לגמר כלים ששם נמצא האו"ח יורד ממעלה למטה, ודאי שמגולה ג"כ העביות של המסך, ולפיכך נבחן בשם גוף ובריאה. וידיעה זו אל ימוט מזכרונוך.

ולפיכך בירידת נה"י דס"ג לנה"י פנימים דא"ק הרי שנתחברה מדת הרחמים ממלכות דבחי"ב במדת הדין של המלכות דכתר שהיא בחי"ד. וצריך שתדייק באופן החיבור הזה ענין פנימיות וחיצוניות, כי הפנימיות אינה מתגלה לתחתונים זולת החיצוניות כמ"ש בענף ט"ז בפמ"ס. וזה שהשמיענו הרב לעיל בענף ח', אשר נה"י דס"ג נטמנו בפנימיות נה"י דא"ק הפנימים עש"ה. באופן שמדת הרחמים היתה בפנימיות, דהיינו נה"י דס"ג, ומדה"ד היתה בחיצוניות דהיינו נה"י הפנימים דא"ק שהם נה"י דכתר ובחי"ד. ותדע שזווג הזה נק' זווג הפנימי, שנתבאר בפמ"ס בענף ט"ז שמקומו מעינים ולמעלה, וה"ס הראש העיקרי דכל פרצוף וה"ס הויה דע"ב בכל הפרטים דרת"ס דכל מדרגה. והנוק' של הזווג הזה נק' בכל מקום אימא עילאה או בינה כמ"ש שם באריכות. וה"ס תיקון האצילות בסוד י"ג כמ"ש שם עש"ה.

ונתבאר שם דענין החיבור הזה נק' תיקון מ"ן ונק' צמצום נה"י, והוא משום דהגופין דכלהו מדרגות נתמעטו ממדרגת עצמם ויצאו לחוץ מהדרגא שהיו בהם מקודם המ"ן, והיה זה מסבת התעלות הזווג למקום נקבי עינים בסוד הסת"א, ונמצא שנתעלה האצילות דכל מדרגה למעלה מעינים, ואח"פ שהיו עד כאן בבחי' ראש ואצילות

שאוכל לפרש עמהם דברי הרב שבכאן, כי ענין פו"ח אלו צריכים לחזור עליהם בכל מלה ומלה מדרושי הנקודות ושביה"כ.

ובעיקר צריך לזכור המתבאר בשורש כל התיקונים החדשים האלו, שה"ס שיתוף מדת הרחמים בדין הנעשה בסבת ירידת נה"י דס"ג למ"ה וב"ן הפנימים דא"ק, שנק' ג"כ נה"י הפנימים דא"ק. וידעת שנה"י הפנימים ה"ס נה"י דבחי"ד, כלומר, שהמסך שבכלי מלכות יש בו העביות דבחי"ד אשר מעלה או"ח עד קומת כתר, ונה"י דס"ג ה"ס נה"י שנודככו לבחי"ב שמעלה או"ח רק עד קומת הבינה, כמ"ש בפמ"ס בענף ג' עש"ה. ואע"ג שבסוד הזווג עם או"י נמצאים נה"י דבחי"ד חשובים באין ערך על נה"י דבחי"ב, כי קומת הכתר הוא השורש והעצמות, ושאר הקומות דחו"ב וזו"ן המה בחי' מלבושים וענפים אליו. אמנם צריך שתדע שזה דוקא בסוד הזווג אבל בערך המסך עצמו נחשבת בחי"ד למדת הדין הגמור ששורשו מצמצום א', משא"כ המסך דבחי"ג ובחי"ב שהמה כבר מזוככים מהעביות דנקודה האמצעית ונמצא שעליהם לא היה שם צמצום כלל, לפיכך המה סוד הרחמים כמ"ש בפמ"ס בענף א'.

ותדע ג"כ שהבחן הזה שאמרנו בערך המסך עצמו אינו נוהג באצילות, כי אצילות פירושו בכל מקום, אלו עה"ס היוצאות מכח הזווג על המסך שבכלי מלכות בסוד הסת"א והאו"ח עולה ממטה למעלה. וכבר ידעת שממטה למעלה אין שום נפקא מינה בעביותו של המסך משום שאין העביות יכולה

בריאה דתחתון, ואלו אינם יכולים לעלות לעליון כי שפלים הם ממנו והבן היטב.

גם נתבאר שם אשר אלו ג"ר דתחתון שעלו נעשו חיצוניות בעליון, באופן אשר בחי' כתר ואו"א דתחתון הנק' אצילות דתחתון מלבישים על בחי' אח"פ דעליון, כלומר על בינה וזו"ן דעליון הנק' בריאה דעליון, ונמצא נה"י דבריאה בפנים ונה"י דאצילות מחוץ. ולפיכך נק' סוד העליה תיקון אצילות, משום דנה"י דאצילות נעשים לחיצוניות על נה"י דבריאה וכל המגולה לחוץ הוא השולט כנ"ל והבן זה.

ובזה תבין דברי התיקונים דף ז'. וז"ל וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא, דא אבן ספיר דמתכסיא ואיהו לעילא כגונא דא א ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר כגונא דא א וכלא א. נקודה דא הוא כגון חולם לעילא, כתר עליון דרכיב על י"ה דאינון חו"ב ותחת רגליו וכו' דא חיריק, ודא מלכות, והארץ הדום רגליו תחות ו"ה, עש"ה. עו"ש קמץ רקיע וניצוץ דאינון י"ו קומץ דכל נקודין וכו'. עו"ש קמץ רזא דמחשבה עילאה ותתא נקודה ברשות בעלה דאיהו ו רקיע וכו', עש"ה.

ותבין דבריהם ז"ל במה שנתבאר בסוד ב' זווגים הנ"ל, אשר זווג הפנימי בסוד נה"י דע"ב הכולל רק כתר וחכמה דהיינו מעינים ולמעלה, ה"ס נה"י דבחי"ד ומכונה בשם נקודה או יוד או ניצוץ. וזווג חיצוני הכולל לאח"פ היוצאים לבר מרישא בסוד נה"י דס"ג שהם מדת הרחמים המלבישים על מדה"ד ה"ס

הרי שיצאו לבחי' בריאה, שכבר המסך שבכלי מלכות למעלה מאזנים, והאו"ח מגיע לאח"פ ממעלה למטה ונמצאים אח"פ בבחי' חג"ת דגופא, וחג"ת דגופא ירדו לבחי' נה"י עד הטבור ומטבור ולמטה נתרוקן כל האור ואפי' בחי' ע"ס דנה"י נסתלקו משם כמ"ש עש"ה. וזה היה בכל מדרגה דראש תוך סוף כמ"ש שם באורך. וע"כ אנו מבחינים שפנימיות דתחתון עלה לחיצוניות דעליון ונעשה לחיצוניות שם, כי בחי' חג"ת דכללות עלו לאח"פ דראש, להיות אח"פ אלו נעשו לבחי' בריאה וחג"ת, וממילא יכלו גם חג"ת דגופא לעלות לאח"פ להיותם עתה בחי' אחת. ועד"ז בכל פרט מרת"ס, כי כל תחתון נבחן לגוף כלפי עליון ובכל גוף יש בו תוך וסוף, דהיינו חג"ת עד טבורו ונה"י מטבורו ולמטה, אשר חג"ת נבחן לרישא דגופא ונה"י לגופא דגופא כמ"ש שם. ולפיכך אחר שנחלקו חג"ת הכללי לב' בחי' על החזה, דמחזה ולמעלה שה"ס כתר וחכמה ה"ס אצילות החדש ובחי' זווג הפנימי דרישא דגופא, ובינה וזו"ן נעשה לבחי' גופא דגופא כמו נה"י דכללות, דהיינו בריאה דגופא. ולפיכך גם ג"ר דנה"י דכללות נמשכו ועלו אל בינה וזו"ן דחג"ת דכללות כי הם עתה ממש בחי' אחת ועד"ז בפרטי פרטות. ונודע שרק בחי' ג"ר דתחתון עלו, שנבחן ג"כ בסוד כתר ואו"א עילאין שבתחתון, דהיינו בחי' הראש העיקרי שבתחתון שנק' ע"ב שבו, דהיינו מסוד הנה"י דבחי"ד שקומתו עד הכתר כנ"ל והבן היטב. אמנם התוך והסוף שלו שהם אח"פ דתחתון ומבחי' פה ולמטה דתחתון נשאר במקומו, שזה נק' חיצוניות ובחי'

עילאה ותתא וכו'. ותבין ע"פ המתבאר בפמ"ס בענף ב' בביאור השם הזה, שהוא גדר של החיבור דמדה"ר בדין, ונקודה דבחי"ב שה"ס בינה, מכונה בשם של הנקודה דבחי"ד שנק' חשבון, ומתוך שנתחברו זה בזה נקראים בשם מחשבה, ע"ש. וזה אמרם ז"ל, אשר הקמץ ה"ס מחשבה עילאה ותתא. כלומר שכולל ב' זווגים: הן זווג דנה"י דבחי"ד שה"ס זווג הפנימי דגלגלתא וע"ב שנק' מחשבה עילאה, והן זווג דנה"י דבחי"ב, שה"ס זווג דאח"פ הנק' מחשבה תתאה. וז"ש נקודה ברשות בעלה דאיהו ו' רקיע, כלומר, דהרקיע ה"ס הפרסא שבאלכסונא, שמים עליונים זכרים ממעלה לפרסא, כזה א ומים תחתונים נקבות למטה מפרסא כזה א, כי למטה מפרסא הוא רשות הנקבה ולמעלה מפרסא רשות הזכר, כמ"ש עינים לעיל בפמ"ס ט"ז אות ד' עש"ה. וזה שמדייק התיקונים להשמיענו, שסוד הנקודה שבקמץ אינה בחי' הנקודה שמתחת הפרסא ששם רשות הנקבה אלא בחי' הנקודה שממעל לפרסא ששם רשות הזכר. וזה אמרם, נקודה ברשות בעלה, והבן היטב.

ונתבאר לעיל אשר מזווג הפנימי לא הגיע התיקון אלא לבחי' אצילות דכל המדרגות, דהיינו מעינים ולמעלה, אבל לבחי' מעינים ולמטה אדרבה נעשה שם צמצום נה"י, כי אח"פ ירדו לבחי' בריאה דראש דהיינו חג"ת דגופא, וחג"ת דגופא ירדו לבחי' בריאה דגופא דהיינו נה"י דגופא, ונה"י דגופא נשאר בלי אור כנ"ל ע"ש. ואלה הם דברי התיקונים המובאים לעיל אשר קמץ ה"ס רקיע וניצוץ דאינון יו קומץ

רקיע דהיינו פרסא, וה"ס תיקון הבריאה וה"ס הואו המצוירת באלכסון בא' כזה א דהיינו כתמונת הפרסא המושכבת באלכסון מחוזה עד הטבור.

וכבר נתבאר בענפים הקודמים שמעת ירידת נה"י דס"ג למ"ה וב"ן דא"ק ונשתתפו מדה"ר בדין, כי נקודה דבחי"ד שה"ס מדה"ד נכללה בנקודה דבחי"ב שה"ס מדת הרחמים, הרי שנשאר כן לעולם בסוד ותלכנה שתייהם, וכמ"ש במרשב"י בראשית, דלית לך נקודה דלא תהא כלולה בחברתה ע"ש. וכל ההבחן שיש להבחין בהם הוא רק בחיצוניות ופנימיות, דאם הנקודה דבחי"ג מגולה ונקודה דבחי"ד בפנימיות, הרי כל השפע נמצא בסוד מדה"ר, ואם הנקודה דבחי"ג בפנימיות ונקודה דבחי"ד מגולה לחוץ, אז שולטת מדה"ד כמ"ש לעיל.

וז"ס ב' הנקודות השורשיות שנק' קמץ פתח שה"ס ב' הזווגים האמורים, שהקמץ ה"ס זווג הפנימי על נה"י דבחי"ד, כלומר שבחי"ג בפנימיות ובחי"ד בחיצוניות ע"ד שהיו בשורש המ"ן אשר נה"י דס"ג בא בפנימיות דנה"י דא"ק ונגנוז שם כמ"ש בענף ט' בפמ"ס וע"כ המה מוציאים בזווג עם האו"י ע"ס בקומת כתר כי כל המגולה הוא השולט כאמור. ובזה תבין ציור של הקמץ אשר הוא יוד וו מלמעלה, כזה א אשר הו שמלמעלה ה"ס נה"י דבחי"ג הגנוזים שם וכל שמלמעלה יורה שהוא בפנימית. והנקודה שמתחת הו ה"ס נה"י דבחי"ד המתגלה לתחתונים, כלומר, שהיא מלבשת על בחי"ג והבן היטב.

ו) **ובזה** תבין מ"ש בתיקוני זוהר המובא לעיל, וז"ל: קמץ, רזא דמחשבה

נמצא אשר ג"ר דתחתון שבו רק למקומם כבתחילה שהיו שם פנימיות, ואח"פ דראש התחתון נעשו עליהם חיצוניות כי כן היה מצבם בטרם העליה, כי כל ג"ר וראש נחשב לפנימיות וכל חג"ת וגוף נחשב לחיצוניות, כלומר המגולה כלפי התחתון כמ"ש שם.

והבן היטב סוד התהפכות זו שה"ס הגילוי דמדה"ר וגניזו דמדה"ד, להיפך מסוד הקמץ שהו בגניזו והנקודה בגלוי שה"ס הפתח, בסוד פתח דבריק יאיר, כי בו נפתחו המאורות שהיו קמוצים מתחילה בשעת העליה לזווג הפנימי לסוד הכתר והקמץ, שמשם לא הגיע כלום לתחתונים ואדרבא נסתמו המאורות וכל מדרגה יצאה לבר ולחוץ מהדרגא שהיתה כנ"ל, כמ"ש בתיקונים וז"ל: **קמץ מסטרא דכתר דסתים במחשבה דלא ידע בר נש מה דאית בגויה ומאן דאיהי מלגאו סתים במחשבה, עילת העילות קרינן לה ע"כ.** והיינו כדאמרן, שבסוד העליה דהיינו לתיקון האצילות והכתר דכל מדרגה, נמצאים התחתונים קמוצים וסתומים, אמנם משם נמשך זווג החיצוני שנק' בקיעת הפרסא שה"ס הפתח וכל התחתונים נפתחים במוחין דג"ר. וזה אמרם ז"ל, **עילת העילות קרינן לה, פירוש, דכל ראש נק' עילה לגוף, והטעם מפני שהאו"ח ממטה למעלה ואין בו אלא שורשי כלים לצורך הגוף, אמנם הקמץ הנזכר איננו נחשב לראש ועילה לגוף, כי ממנו אינו מגיע לתחתונים כנ"ל, אלא ממנו נמשך סוד הפתח, שה"ס זווג החיצוני שעל הרקיע שנק' פרסא. ונמצא שהיא רק עילה וראש לראש הב' שנק'**

דכל נקודין. פירוש, אשר כל בחי' הגופין נעשה בהם ענין הצמצום הנזכר שכל אחד ואחד אבד מדרגתו הקודמת, דאח"פ דאצילות נעשו לבריאה וכו' ולא נשאר בכל אחד רק י"ס דאח"פ כי ג"ר שהם כתר ואו"א המכונים גלגלתא ועינים עלו לאח"פ דעליון כנ"ל ע"ש. וזה אמרם שהוא קומץ דכל נקודין דהיינו הגופין כנודע, דהראשים נק' טעמים והגופין נקודות כמ"ש בענף ה' ע"ש. וזה שאומר הרב לעיל בענף י"ד וז"ל: **אבל בתחילה כשהיו בבחי' הטעמים שהם כתר הוא קמץ כי האורות היו קמוצים וסתומים.**

והנה נתבאר היטב סוד הקמץ שה"ס זווג הפנימי, שנקודה דבחי"ג בפנימיות דנקודה דבחי"ד שה"ס תיקון האצילות, דהיינו הראשים העיקרים דכל מדרגה שנק' כתר. ועתה נבאר סוד הפתח, וכבר נתבאר לעיל בענף ט"ז בפמ"ס אשר אח"כ נעשה על המין שעלו בחי' זווג חיצוני בפה דאח"פ מכח שורש הא', אשר אח"פ נחשבים לבחי' ראש ואצילות שמקום הזווג הוא בפה. ונתבאר שם אשר בכח זווג הזה חזרו וירדו החיצוניות דעליון ונעשו פנים לפנימיות התחתון עש"ה. ותבין אמנם שבסוד הזה נעשה התהפכות, דמה שהיה בעליון מגולה לחוץ נעשה בתחתון פנימית, ומה שהיה פנימית בעליון נעשה בתחתון למגולה לחוץ.

ותבין זה מסוד העליה, כי נתבאר אשר ג"ר דתחתון שה"ס נקודה דבחי"ד עלו והלבישו על אח"פ דעליון שה"ס נקודה דבחי"ב, ולפיכך נעשה זה התיקון שבחי"ד תהיה לחיצוניות רק באצילות בסוד העליה, אמנם בסוד החזרה לתחתון

שמפרסא ולמטה נמשך ראש הב' שמזווג החיצוני דהפרסא, שנק' פתח כנ"ל, שה"ס חו"ב אשר בהם מתהפכים הנקודות, שנקודה דבחי"ד בפנימיות ונקודה דמדת הרחמים בגלוי, אשר משום זה המה מאירים להגוף שנק' ז"ת, כאמרם ז"ל, נקודה דא הוא כגון חולם לעילא, כלומר שמשמיענו בזה, שגם הראש שמתחת הפרסא נבחן על זווג פנימי וזווג חיצוני, שהפנימי ה"ס כתר עליון, והחיצוני ה"ס י"ה, דהיינו חו"ב.

(ח) **ובזה** תבין דברי הרב וז"ל: והנה ב' **הבלים יוצאים מתוך הגוף דא"ק** והם: א' מן הטבור, הב' מפני היסוד. ויוצאים דרך שם ב' הבלים, ולפי הראוי לומר היה ראוי שיהיה ג' הבלים וכו'. פירוש, כמו שמתבאר בתיקונים שעיקר הכתר שה"ס ממעל לפרסא הנק' עילת העילות ה"ס אבן ספיר דמות כסא, שמתכסה מהתחתונים. והבל זה ה"ס האזן כמ"ש לעיל עש"ה ואינו יוצא אלא ב' הבלים, א' מן הטבור, דהיינו כמ"ש בתיקונים דנקודה שמתחת הפרסא כזה א. ה"ס חולם לעילא כתר עליון דרכיב על חו"ב, והיינו הבל הטבור ונבחן לבחי' זווג הפנימי דחוטם פה דכללות דהיינו ממה שמתחת הפרסא. והבל הב' הוא הבל היוצא מפני היסוד שה"ס הפתח, שמשם באו המוחין לאו"א דנקודים כמ"ש והולך.

וזה אמרו שז"ת לא קבלו שום הבל וכו', והיינו כמפורש בתיקונים ותחת רגליו וכו' דא חיריק ודא מלכות, והארץ הדום רגליו תחות ו"ה עכ"ל.

ובכדי לבאר דברי הרב שבענף זה, מוכרח אני עוד לגלות טפח מענין

פתח או חו"ב שהם משפיעים לגופים שמפרסא ולמטה וע"כ נק' הקמץ עילת העילות.

ומוגדרים בשם הזה כל בחי' זווג הפנימי הנמצאים בפרטיות המדרגות, כמ"ש בפמ"ס ענף ט"ז אשר אחר שמתפשטים ע"ס דראש מזווג החיצוני שנק' פתח, ובחי' אח"פ השבים לראש, מ"מ גם הם בהכרח שמתחלקים על ב' זווגים: פנימי וחיצוני. שאז נבחן הפנימי לאו"א עילאין, והחיצוני לישסו"ת, כמ"ש שם בסוד ג' ההין שבה"ר דהויה דס"ג הכולל.

ואלה הם דברי התיקונים שמביא הרב כאן, דשוי חד פרסא בין כתר לעילת העילות, שמפרסא ולמעלה ה"ס הקמץ והוא הנקרא עילת העילות, ומפרסא ולמטה ה"ס הפתח. אמנם הפתח עצמו ג"כ נבחן על פנימי וחיצוני, אשר הפנימי ה"ס הכתר דנקודים שמתחת הפרסא, והחיצוני ה"ס חו"ב. ועי' כאן בפמ"ס. **ובזה** תבין דברי התיקונים הנ"ל, וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא, דא אבן ספיר דמתכסיא, ואיהו לעילא כגוונא דא א וכו'. פירוש, שהרקיע שה"ס הפרסא נק' כסא, כמ"ש בפמ"ס בענף הקודם ונק' כסא משום דנקודה דבחי' הרחמים מתכסיא שם, כלומר שנמצא בפנימית דנקודה דמה"ד ונמצא מדה"ד שולט בגלוי, וה"ס הכתר ועילת העילות, דהיינו הראש העיקרי. וזה אמרם ז"ל דא אבן ספיר דמתכסיא ואיהו לעילא, כלומר, שהפרסא מכסה עליהם בסוד הרקיע המבדיל בין מים למים.

וזה אמרם ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר כגוונא דא א. כלומר,

הוא שעלה עד אח"פ דע"ב ולא כלל פרצוף ס"ג החיצון, כי הוא נשאר על מקומו מתחת פה דראש הע"ב. ונתבאר לעיל אשר השבולת הוא סוד הפרסא שבין ע"ב לס"ג, דע"כ הוא בסוד הרקיע המבדיל בין ע"ב לס"ג, כמ"ש הרב דאור האוזן שה"ס יוד דהויה וע"ב נפסק בשבולת הזקן. ולפיכך השבולת כלולה מג"ר, ע"ד שנתבאר בע"ח שער אבי"ע, אשר אין יותר בבריאה אלא ז' היכלות כנגד ז"ת, אמנם היכל השביעי העליון הוא כולל ג"ר ע"ש.

והנה אח"כ בסוד זווג החיצוני דראש הע"ב שנעשה שוב הזווג בפה דראש כמקודם, שאז חזרו אח"פ לבחינתם הקודמת דהיינו בחי' ראש דע"ב, הרי אז בהכרח שאותם אח"פ שלקח הס"ג הפנימי לא מצאו להם מקום שם דכבר שבו אח"פ לבחי' ראש, וכבר שבה המלכות דראש שה"ס מקור דס"ג למקומו בפה, וא"כ בהכרח שראש דס"ג הפנימי ג"כ ירד למטה מפה.

אמנם אח"פ דע"ב הנ"ל שירדו כבר קנו בחי' ע"ב ממש מחמת היותם שם, ולכן אפי' בעת ששבו ונתפשטו במקומם מפה עד החזה נשארו בו כמ"ש לעיל. ונמצא שבחי' הגוף של הראש הזה הנק' ב"ן הפנימי או אור החדש שירד ממעלה למטה ובקע לפרסא עד הטבור לבחי' הסת"א ופה דראש שלו, ואח"כ ירד ונתפשט עוד ממעלה למטה עד עטרת יסוד בבחי' התפ"ב ושם נפסק, כי אין לו התפשטות יותר מצד שהוא תולדה דע"ב וכל רת"ס דע"ב נשלמים למעלה מבחי' התפ"ב, ונמצאת עטרת יסוד שהיא ג"כ בחי' פרסא המבדילה בין רות דב"ן

התלבשות חיצונית העליון בפנימיות התחתון. וצריך שתדע שיש ב' דרכים בהשפעה: א' הוא, מעליון לתחתון ע"ד שנתבאר עד הנה שכל תחתון מקבל מפה דראש של העליון שלו. ב' הוא, מהפנימי לחיצון שענין השפעה זו צריך ביאור רחב.

וכבר נתבאר לעיל בענף ט"ז אשר מכל זווג יוצא ב' פרצופין: פרצוף פנימי ופרצוף חיצוני, כמו שהאריך שם הרב. ונתבאר בפמ"א ובפמ"ס שם, אשר ס"ג הפנימי מתחיל מאוזן דע"ב, והוא משום שנתעלה בחי' המלכות שבפה דראש הע"ב למקום נקבי עינים, נמצא ממילא גם הס"ג הנמשך ממלכות זו שהוא ג"כ נתעלה למקום אח"פ, דע"ב, אמנם בחיצונית לא נתגלה זה, אלא שנשאר הלבשת הס"ג כמקודם זה, דהיינו רק מפה ולמטה דע"ב.

וההבחן ביניהם רב מאד, כי מתוך שכללות הפרצוף היוצא מהעינים מסתיים למעלה מטבור, אשר ע"ב של זה הפרצוף קומתו קצרה כי נשלם למעלה מבחי' הסת"ב דפרצוף, ונמצא בהכרח שנסתיים בפה של ראש כי שם נעשה בחי' הסת"ב והמלכות דמלכות, ולפיכך נמצא אשר ס"ג החיצון אין לו מבחי' ע"ב אלא סוד שבולת בלבד. משא"כ ס"ג הפנימי הרי שיש לו כל אח"פ דע"ב, כי הוא נמשך ועלה לשם והוא מלביש עליו מבחון.

ודע שזהו השורש לג"ר דתחתון העולים ונעשים חיצוניות לעליון. ובזה תבין מה שמדייק הרב ואומר, אשר רק פנימיות התחתון הוא העולה, והיינו כדאמרן אשר רק פרצוף הס"ג הפנימי

חסר סוף דכלים שנק' נה"י, והיה זה הן בכללות ה"פ שהיה חסר כל בחי' מטבור ולמטה, ועד"ז גם בפרטות הפרצופין דכאו"א מרת"ס כמ"ש לעיל, כי עה"ס דראש עצמו נחלקו לחב"ד וחג"ת, וממילא נמצאו אותן החג"ת שמלפנים העומדים מפה של ראש עד הטבור קבלו עתה בחי' נה"י וסיומא, ונמצא משום זה שמטבור ולמטה שהם נה"י דמלפנים חסרו לגמרי, שלא יצאו מסוד הזווג הזה דמ"ן שיציאתו דרך העינים כאמור.

ונבארו היטב בסוד רת"ס דכללות ה"פ געסמ"ב שבו, אשר לפי הנ"ל נמצא כי הראש דכללות דהיינו ראש דע"ב נחלק בעצמו לחב"ד וחג"ת, ונמצא הפה בבחי' ת"ת שלו שהוא ירד מבחי' פה דראש וקיבל לבחי' פה דגופא שנק' טבור כנודע. ולפי"ז נמצא אשר תוך דכללות דהיינו ראש הס"ג, אין לו אלא בחי' נה"י דכללות וע"ס דסיומא עד הטבור ושם נסתיים הפרצוף. ונמצא שמטבור ולמטה חסר לגמרי מכללות הפרצוף ההוא שיצא דרך העינים.

גם תזכור המתבאר לעיל, אשר גם השורש הראשון שמטרם עליית מ"ן שולט ג"כ באותו הפרצוף שע"י מ"ן, אשר ע"כ יוצאים ג"כ בחי' ע"ס דמטבור ולמטה החסרים בסוד שורש הא' שמטרם עליית מ"ן, אמנם נקראים כלים דאחורים, כי ענין האור נמשך רק מכח עליית המ"ן, וגם כל התיקונים החדשים דהכלים בסוד שיתוף מדה"ר ותיקון קוין וכו' שהמה נמשכים רק ע"י המ"ן כמ"ש בענפים הקודמים אשר כל אלו חסרים בבחי' נה"י הנשלמים מכח שורש הא', וכן בכל ההשלמות הנמשכים ממנו כמ"ש לפנינו.

הפנימי ובין הסוף דב"ן הפנימי, דע"כ נפסק שם קו האמצעי כאמור.

וכדו להסביר היטב יחס שבולת הזקן אל הפרסא וטבור מוכרח אני להרחיב הענין בשורשו. והנה כבר ידעת מה דכיל לן הרב בענף העבר, אשר מכל זווג יוצאים ב' פרצופין: פנימי וחיצוני, אשר כל אחד משניהם כלול מחיצוניות ופנימיות, באופן שמכל זווג יוצאים ד' פרצופין: פו"ח בפרצוף הפנימי ופו"ח בפרצוף החיצוני עש"ה. ונתבארו שם בפמ"ס באורך ואחזור כאן על הדברים שיספיק לשלימות ענינינו.

ודע שאלו ד' הפרצופין הנ"ל המה שנעשו לשורשים ליציאת ב' פרצופין נבדלים בסוד דכר ונוקבא, כי פרצוף הפנימי עם כו"ח שבו הוא שורש לזכרים שבאבי"ע, ופרצוף החיצוני הוא השורש לנוקבין שבאבי"ע. ומתחילה נבין ענין העטרה שנתחדש כאן בסוד עליית המ"ן, כי עד עתה לא היה רק בחי' כתר בעולמות שפירושו הוא ע"ס דראש, כמ"ש בענפים הקודמים אמנם מנקודים ואילך נוהג ענין עטרה בראש צדיק, אשר פירושו הוא ג"כ כתר כמו שכתב הרב בע"ח שער ל"ד פ"ב ע"ש. וצריך כאן להבין היטב ענין כינוי שם החדש הזה.

והנה חז"ל מכנים אותה בשם שפולי מעים כמ"ש הרב שה"ס עטרה. וזה יורה שיש כאן ענין של השפלת פנימיות לחוץ, כי מעים פירושו פנימיות כנודע מדברי הרב בכ"מ. ולהשלמת הענין נכפיל על הדברים שהארכנו בהם הרבה בענפים הקודמים, אשר מסבת עליית מ"ן ויציאתם דרך נקבי עינים נתקצרו הפרצופין דגעסמ"ב, שכל אחד ואחד היה

שנתעלתה לבחי' נוקבא דע"ב בסוד נקבי עינים, בהכרח שצריכה לחזור ולירד לגלגלתא דס"ג, שהרי היא שייכת לס"ג עוד מצד שורש הא', אמנם מתוך שכבר נסתלקה מבחי' פה דראש שה"ס ה' ראשונה וקיבלה לבחי' נקבי עינים שה"ס ו"ד דמילוי יוד כמ"ש לעיל, לפיכך כאשר חוזרת ויורדת למקומה הא' לפה להיות שורש לס"ג, נשתנה שמה לשם שכולת הזקן שה"ס קמץ שצורתו רחב למעלה וקצר למטה כי מתוך זה נקמצו האורות מן התחתונים כמ"ש לעיל עש"ה. ותדע שבחי' שכולת הזקן הזה, כולל סוד הפרסא והטבור, שה"ס אדם הרוכב על הכסא וסוד הכסא, שפירושם זווג הפנימי שמעינים ולמעלה וזווג החיצוני דאח"פ, והוא משום שהגלגלתא דס"ג הזה נמצאת עתה כלולה מעינים ופה יחדיו, כי מצד שורש הא' הרי זו בחי' המלכות שבפה של ראש בסוד ה"ר, אמנם מצד התיקון דעליית מ"ן שה"ס תיקון האצילות כבר מתוקנת לנוקבא דע"ב בסוד וד דמילוי היוד. ודע דסוד הע"ב שבמלכות ה"ס אדם על הכסא וסוד אח"פ שבה, כלומר מזווג דפה ה"ס הכסא, וזכור זה.

והנך מוצא ריוח גדול בס"ג אשר מלכות דע"ב עצמה כלומר מבחי' נקבי עינים דראש הע"ב דהיינו באמת ע"ב דע"ב, נמצאת מתלבשת בעצמותה בראש הס"ג בסוד אדם על הכסא כנ"ל. וזה נקרא שיפולי דהפנימית והעליון להתלבש במדרגה תחתונה שהוא מחוץ הימנה, והבן זה היטב כי הוא מיעוט גדול כלפי העליון, אמנם ריוח ויקר כלפי התחתון, בהיות שעצמות דמדרגה דעליון

וכ"ז שביארנו הוא בכלים, אמנם בהבחן האור הוא להיפך מהבחן הכלי, כי בחי' חסרון נה"י דכלים גורם חסרון ג"ר באורות, כמ"ש היטב באורך בענפים הקודמים. ונמצא אשר כל פרטיות הפרצופים מהאור היוצא דרך העינים המה חסרי ראש, ואין להם רק תוך וסוף לבד שנק' ז"ת חג"ת נה"י, כי בהיות שפה דראש ע"ב קיבל לבחי' טבור, לא נשאר לראש הס"ג הנמצא מפה דראש ולמטה, רק בחי' נה"י ואור הנקבה כנ"ל, אלא שאור שכולת הזקן מלובש בו מסוד מלכות דעליון היורדת ומתלבשת בתחתון, וה"ס חג"ת שבו כנ"ל. ונמצא שאין בס"ג אלא חג"ת נה"י לבד המכונים ו"ק, וכמוהו תקיש בכל המדרגות.

וסוד שכולת הזקן כבר נתבאר לעיל שה"ס פנימיות דחיצון, כלומר דמכל זווג שע"י המ"ן יוצאים ד' פרצופין: פנימיות וחיצוניות בפנימי ופנימיות וחיצוניות בחיצון, אשר הפנימיות דפנימי מתחילה באח"פ דע"ב בראשו ממש, משום שזו המלכות של ראש שהיתה עומדת בפה דראש נמשכה בכח המ"ן ונתעלה לנקבי העינים, נמצא ממילא אשר הס"ג ג"כ עלה לשם, כי המלכות הזאת היא הגלגלתא והכתר דס"ג והמקור שלו. ועד"ז נתעלו כל התחתונים בבחי' פנימיות דפרצוף הפנימי אשר עלו לאח"פ דעליון ממש והיה להם ריוח ועילוי. אמנם החיצוני דפנימי נשאר בדרגתו מצד שורש הא', כלומר, למטה מפה דהיינו מגרון עד הטבור.

(ט) **ופרצופי** פו"ח דחיצוני נמצאים שניהם למטה מפה כמו בשורש הא', אלא שאותה המלכות

דהיינו המלכות דבחי' ע"ב דע"ב שבנקבי עינים מתלבשת בראשה.

ובזה יתרחבו לך דברי הרב אשר ענין צמצום נה"י ועליית מ"ן נק' תיקון האצילות, כנ"ל ע"ש. כי הנך מוצא אשר מכח עליית המ"ן שנתעלה מלכות דפה לבחי' נוק' דע"ב שנק' נקבי עינים נמצאה שנכללת מבחי' ע"ב דע"ב, אשר גם היא עצמה חוזרת ומתלבשת בסוד שבולת הזקן. ונמצא הס"ג המכונה בריאה שלא היה לו מצד שורש הא' רק בחי' מלכות דע"ב, הרי שיש לו עכשיו מבחי' חכמה וע"ב דע"ב, דהיינו מאור העינים. וה"ס חכמה של הראש דע"ב כאמור. ובה נתתקן בחי' אצילות דאצילות שה"ס ע"ב דע"ב בראש הס"ג ועד"ז בכלהו מדרגות. וצריך שתזכור כאן דכל עליון נק' ראש ואצילות וכל תחתון נק' גוף ובריאה, גם כל בחי' ע"ב נק' אצילות בכל מקום שהוא. וכבר נתבאר לעיל שענין שבולת הזקן הזה עדיין אין בה ממש בחי' אצילות וראש, אלא שהוא בחי' הכלי דאצילות שנק' ו"ד דהמילוי שביוד, אשר אח"כ בסוד הזווג החיצוני הרי מוכנה לקבל אצילות וראש ממש, כמ"ש לפנינו בע"ה. והנה נתבארו ד' הפרצופים שמאריך הרב לעיל בענף הקודם. וכבר ידעת, שעיקר השולט הוא פרצוף החיצון דחיצוני, כי הוא המגולה ויתר ג' הפרצופין הנ"ל המה כולם פנימים, שפירושו נסתר מהתחתונים.

והנך מוצא אשר בפרצוף החיצון אין בו רק בחי' ו"ק, דהיינו חג"ת נה"י וחסר ראש. וגם מטבור ולמטה דכללות חסר לגמרי ואין שם אלא מבחי' הסתכלות עינים באח"פ, כלומר משורש

הא' שמטרם עליית מ"ן, דהיינו כלים ריקים מבלי אור העינים. גם בלי תיקון ג' הקוין ויתר התיקונים הנ"ל, וזכור זה.

וצריך שתדע אמנם אשר כמו שאמרנו שבחי' אצילות דראש ע"ב נתפשטה ויצאה לבר מראש ע"ב ונעשית בסוד שבולת הזקן לראש הס"ג, שנבחן כמו העדפה ובליטה שנתחדשה ויצאה מהראש ונמשכה במקום התוך בסוד שיפולי מעיים, עד"ז ממש צריך להבחין אשר מבחי' ראש דס"ג שהוא בחי' התוך וחג"ת דכללות נמשך ג"כ ממנו אותה הבליטה והעדפה למקום שמתחתיו, דהיינו למטה מחזה בסוד שיפולי מעיים, והוא משום שזו הבחי' דלמטה מחזה ה"ס הגוף והתפשטות המלכות דראש הס"ג לחג"ת וגופא מצד שורש הא' עד הטבור. והנה אותה המלכות דראש הס"ג המתלבשת בחג"ת דס"ג, נעשית ג"כ כלולה מפנימיות וחיצוניות שה"ס נקבי עינים ובחי' פה, ממש ע"ד שביארנו לעיל בראש הע"ב עש"ה, ונמצא העצמות דע"ב דראש הס"ג ירד בסוד שיפולי מעים ונמשך בתוך מקום החג"ת בדוגמת שבולת הזקן. ותדע שזה נקרא פרסא דאלכסונא. להיותה כלולה מבינה עילאה ומלכות תמים יחדיו. וכמו שאלכסונא דשבולת כולל ע"ב דע"ב וראש הס"ג, כן אלכסונא דפרסא כולל ע"ב דס"ג וראש חג"ת דס"ג. וכמו שהשבולת כלולה מפו"ח בסוד קמץ כזה י אשר הרקיע מלמעלה והניצוץ מלמטה, שנתבאר באריכות לעיל, עד"ז גם הפרסא כלולה מפו"ח בסוד קמץ, שהרקיע מלמעלה, וה"ס הפרסא בעצמה ששטוחה כמו ו מלמעלה, והטבור ה"ס הנקודה שמלמטה. וביאור

כמבואר, הוא שקנה השם הזה החדש
דהיינו עטרה והבן זה מאוד.

י) **והנה** נתבאר סוד פרצוף הנגלה שיצא
דרך נקבי העינים שאין בו אלא
ראש ותוך דכלים דפנים, כלומר
המתוקנים להלבשת העצמות. ומטבור
ולמטה חסרים לגמרי ואין שם אלא כלים
בלתי מתוקנים, דהיינו רק מאותם
הנמשכים משורש הא' שמטרם עליית
מ"ן, שחוץ ממה שהארתם מועטת הרי
הם גם חסרי תיקון קוין שה"ס שיתוף
מדה"ר בדין ואין בהם אלא מבחי' קו א'
וכו'. אמנם נתבאר ענין השיפולי מעיים
דחג"ת הנמשכים לבנין הנה"י עצמם
שהמה בחי' יסוד ועטרה, וא"כ הרי יש
ג"כ כלים דפנים מאור היוצא דרך נקבי
העינים גם למטה מטבור דכללות
הפרצוף, אלא שהמה מבנין העליון
שנשפל ונמשך אצלו. גם נתבאר שמבחי'
האורות המה עדיין חסרי ראש. וא"כ
תבין אשר ג' הבחי' שיפולי דעליון הנ"ל
דהיינו: שבולת, פרסא, יסוד ועטרה, עדיין
לא נעשו לבחי' ראש וג"ר לתחתון, אלא
המה הם הכלים המוכשרים לקבל ג"ר
וראש, כמ"ש לעיל, והמה ו"ק בחי' כלים
לקבלה. אמנם האורות שבהם הם רק
בחי' ו"ק וע"ס דסיום שה"ס אור הנקבה
כנ"ל, כי כל אחד ואחד מה"פ געסמ"ב
שבפרצוף הכללי נמשך רק מבחי' טבור
דעליון, ואין בכאו"א רק האור שמטבור
ולמטה דעליון.

ובזה תבין דברי הרב לעיל בענף ח' אשר
אלו עה"ס שמטבור ולמטה שהם
עה"ס דנקודים נק' ב"ן ונקבה, שהיא
נולדה מקודם הזכר הנקרא מ"ה החדש
עש"ה. ובדברינו תבין היטב כי ענין

הדברים למעלה עש"ה ובסוד התהפכות דפו"ח
עש"ה.

והנה נתבאר ענין השבולת בכללותה
שה"ס שיפולי מעיים מע"ב לס"ג,
וענין הפרסא בכללותה שה"ס שיפולי
מעיים ובליטה מראש הס"ג לחג"ת דגופא
דס"ג. ועתה נבאר ענין הבליטה וסוד
שיפולי מעיים מפרצוף חג"ת דס"ג
לפרצוף נה"י דלמטה מטבור. וכבר ידעת
שכל מה שיש בחג"ת יש ג"כ בנה"י, כי
כמו שחב"ד הוא ראש הכללי כן חג"ת
ראש מגופא עצמו, אשר המלכות שלו
שנק' טבור מתפשטת ממעלה למטה
באותה הקומה שיש לה בחג"ת כמ"ש
בענפים הקודמים. ולפיכך גם מלכות דחג"ת
שהרויחה מסוד העליה להיותה נכללת
בבחי' ע"ב דחג"ת, נמצא מתוך זה
שנתארך גופה דחג"ת ויצא למקום נה"י,
בדומה לשבולת שהוא שיפולי דע"ב
למטה לגבול הס"ג ובדומה לפרסא שהוא
שיפולי דחב"ד דס"ג לחג"ת דס"ג, כן
נתפשט מבחי' הטבור וירד למטה לגבול
הנה"י. והעדפה זו שהרויח הנה"י מבחי'
הלמעלה מטבור, מכונים בשם יסוד
ועטרה, דהיינו ג"כ בסוד רקיע וניצוץ, או
ו נקודה. כלומר, דבחי' הפנימיות ה"ס
הו' בסוד רקיע המכונה יסוד, ובחי'
החיצוניות ה"ס הניצוץ או הנקודה
המכונה עטרה. וזה שחז"ל מגדירים
אותם בשם שיפולי מעיים, כי מעיים
דחג"ת שה"ס למעלה מטבור נשפלו
ונמשכו למדרגה יותר תחתונה, בסוד
מלכות דעליון המתלבשת בתחתון
ונעשית שם לראש וכתר כנודע. ובה
תדע שכתר זה דתחתון שנתחדש מכח
המ"ן, להיותו מעצמות הבנין שבעליון

השבולת והפרסא ויסוד ועטרה, שיצאו מסוד עליית מ"ן בסוד התלבשות ושיפולי מעליון במקום התחתון, המה עדיין חסרים מן המילויים והאורות דג"ר שה"ס אור הזכר הראוי אח"כ להתפשט בהם, אלא שנעשו בבחי' כלים מוכשרים לראש וג"ר, שה"ס תיקון האצילות. וזה אמרו שכאן נולדה הנקבה עתה תחילה עש"ה. ותשלום ענין זה בענף הסמוך.

עמוק משמיעינו בזה, אשר אלו עה"ס דנקודים הם שורש כל הנוקבין שבאבי"ע, דהיינו כמו שנתבאר שכל ה"פ געסמ"ב אשר בכללות הפרצוף באור היוצא מדרך נקבי העינים, אין בכל אחד ואחד אלא אור הנקבה שמבחי' מטבור ולמטה דעליון, שכבר אינם ראויים להתפשטות וזווג מטעם חסרון של אור הזכר. וגם כי ענין